

THE STANDARD BEARER

A Reformed Semi-Monthly Magazine

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE PUBLISHING ASSOCIATION, GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to subscription should be addressed to
MR. R. SCHAAFSMA
524 Henry Ave., S. E.
Grand Rapids, Mich.

EDITORIAL STAFF

Editors—Rev. H. Hoeksema, Rev. G. M. Ophoff,
Rev. Wm. Verhil, Rev. G. Vos.
Associate Editors—Rev. A. Cammenga, Rev. P. De
Boer, Rev. M. Gritters, Rev. B. Kok, Rev. C. Hanko,
Rev. G. Lubbers, Rev. R. Veldman, Rev. H. Veld-
man, Rev. A. Petter, Rev. J. Vander Breggen.

Communications relative to contents should be addressed to
REV. H. HOEKSEMA
1139 Franklin St., S. E.
Grand Rapids, Mich.

Vol. XVI, No. 12 Entered as Second Class mail
matter at Grand Rapids, Mich.

MARCH 15, 1940

Subscription Price \$2.00

MEDITATIE

Zonder Oorzaak Gehaat

*Die mij zonder oorzaak haten, zijn
meer dan de haren mijns hoofds.*

Ps. 69:5.

*Maar dit is geschied, opdat het woord
vervuld worde, dat in hunne wet ge-
schreven is: Zij hebben mij zonder oor-
zaak gehaat.*

Joh. 15:25.

Opdat vervuld worde!

Reeds lang stond dat woord in "hunne wet": die mij zonder oorzaak haten, zijn meer dan de haren mijns hoofds.

En ook was het reeds lang, reeds voor jaren en eeuwen, werkelijkheid geweest, dat men "hem" zonder oorzaak haatte, en dat zij, die "hem" alzo haten schier zonder getal waren.

"Hij" werd altijd gehaat!

Immers, zóó stond het geschreven in "hunne wet"! Er stond niet: "als hij komt, zullen ze hem zonder oorzaak haten". Het woord hunner wet luidde niet: "zij hebben hem zonder oorzaak gehaat". Neen, "hij" spreekt zelf, en hij getuigt van zichzelf, en zijn getuigenis staat in den tegenwoordigen tijd, eeuwen voordat "hij" in de wereld kwam: meer dan de haren mijns hoofds *zijn* zij, die mij zonder oorzaak *haten*!

Altijd, eeuw na eeuw, werd "hij" gehaat!

Want het is altijd dezelfde, die klaagt: zonder oorzaak haat men mij! Altijd is het dezelfde lijder, het Lam, dat geslacht is van de grondlegging der wereld. In den klaagzang van den dichter van psalm negen en zestig, in de knecht des Heeren uit Jesaja drie en vijftig, zoowel als in het woord, zooals het "vervuld" werd in Christus volgens het vijftiende hoofdstuk van Johannes' evangelie-beschrijving,—altijd is daar het-

zelfde subject. Altijd is "hij" in de wereld, altijd wordt "hij" omringd van een ontelbare menigte, die "hem" haten, en altijd is het dezelfde persoon, die dit klaaglied op de lippen neemt: meer dan de haren mijns hoofds zijn zij, die mij zonder oorzaak haten!

Wie is dan deze mensch, die aldus meer dan iemand, schoon zonder oorzaak, schier door allen wordt gehaat?

En hoe kan hij zoo spreken? Hoe weet hij, dat zijne doods vijanden, zij, die het op zijn verderf aanleggen, hem omringen als bijen, van alle zijden op hem loeren om hem te verwoesten? Van dezulken toch spreekt hij hier. Van een menigte, die hem haat. En haat is de wil om te verderven! Hij is evenals de liefde sterker dan de dood! Hij is die diep in het hart gewortelde afkeer van zijn voorwerp, die niet rusten kan, eer dat voorwerp uit den weg geruimd is, verwoest is. Hij werkt den dood! Maar hoe kan deze zanger weten, dat hij aldus, zoo fel, zoo algemeen wordt gehaat? Is de haat niet een zaak, die behoort tot de verborgene dingen des harten? Oordeelt hij niet onrechtvaardiglijk over "motieven"? Vergist hij zich niet in zijn oordeel? Moet hij misschien niet gerekend worden tot die zwartgallige menschen, die een al te donkeren kijk op de dingen heeft, die door een al te donkeren bril zijne medemenschen beziet en nu in de verbeelding leeft, dat ieder hem haat en het op zijn verderf toelegt?

Ach, neen!

Uit ervaring spreekt hij!

Lees maar: "Verlos mij, o God! want de wateren zijn gekomen tot aan de ziel. Ik ben gezonken in grondeloozen modder, waar men niet kan staan; ik ben gekomen in de diepten der wateren, en de vloed overstroomt mij. Ik ben vermoeid van mijn roepen; mijne keel is ontstoken; mijne oogen zijn bezwaken, daar ik ben hopende op mijnen God. Die mij zonder oorzaak haten zijn meer dan de haren mijns hoofds; die mij zoeken te vernielen, die mij om valsche oorzaken vijand zijn. Zijn machtig geworden; wat ik niet geroofd heb, moet ik alsdan wedergeven. . . . Want om Uwentwil

draag ik versmaadheid; schande heeft mijn aangezicht bedekt. Ik ben mijnen broederen vreemd geworden, en onbekend aan mijner moeders kinderen. Want de ijver van Uw huis heeft mij verteerd; en de smaadheden dergenen, die U smaden, zijn op mij gevallen. . . Die in de poort zitten klappen tegen mij; en ik ben een snarenspeel dergenen, die sterken drank drinken. . . De versmaadheid heeft mijn hart gebroken, en ik ben zeer zwak; en ik heb gewacht naar medelijden; maar er is geen; en naar vertroosters, maar heb ze niet gevonden. Ja, ze hebben mij gal tot mijne spijs gegeven; en in mijnen dorst hebben ze mij edik te drinken gegeven. . . .

Zoo zong de dichter.

Zoo zongen al de gezalfden des Heeren, Zijne knechten in de oude bedeeling, de profeten, de priesters, de koningen naar Gods hart. En altijd was het in den diepen zin den woords dezelfde, die zong, want Christus was in hen, kwam door hen tot openbaring; de zaak des levenden Gods vertegenwoordigden zij; en in hun smaad en lijden was het de Geest van Christus, die hun de klaagtoon op de lippen legde: zonder oorzaak haten ze mij!

Daarom zingt Christus ook in den negen en zestigsten psalm.

Meer nog.

Dit lied is immers ook bedoeld voor de kerk. Ook haar werd het op de lippen gelegd. En dan zong die kerk der oude bedeeling, ja, van "hem", in wien dit woord zou worden "vervuld". Maar altijd zong ze toch in den eersten persoon, en in eerster instantie van eigen lijden en smaadheid, haar door vele vijanden aangedaan: *mij* haten ze zonder oorzaak!

Zoo toch kon dit klaaglied de eeuwen door gezongen worden door het zaad der vrouw. Altijd werden haar de verzenen vermorzeld.

Zoo mocht metterdaad de kerk des Heeren zingen vóór den vloed, van Abel tot Noach. Zoo klaagde Israel in het diensthuis van Egypte, toen het volk bij de tichelovens zuchtte, toen hunne kinderkens gesmoord werden bij de geboorte, het zaad des verbonds verdronken werd op bevel der vijandige wereldmacht. Zoo weende het in de woestijn; zoo schreide het in het land der belofte; zoo zong het bij de rivieren van het trotsche Babel. . . .

Zoo schreeuwde het al meer zijn smart uit, toen het, na de ballingschap de speelbal werd der natiën rondom, werd het "moe van al de schampere woorden", klaagde het, dat men het van zijn jeugd op zijn rug geploegd had, en de voren diep getrokken had!

Tot "hij" kwam!

Hij Zelf, die door de eeuwen heen aldus geklaagd had in en door al Zijne gezalfden, geheel Zijne kerk.

Toen werd dat woord *vervuld*!

In zijne volle beteekenis kreeg dit klaagwoord toen zijne vervulling!

Wie werd gehaat, zooals Hij gehaat werd?

Van alle zijden drong men op Hem aan. Van Zijne jeugd af legde men Hem lagen, spande men zijn strikken om Hem te vangen, zocht men Hem te grijpen, te verderven. En toen men Hem eindelijk, in Zijne "ure", in de macht had, openbaarde men eerst recht zijn diepen afkeer, zijn onverzoenlijken haat tegen Hem, zijn boozen wil om Hem te verwoesten!

Men loog en smaadde en hoonde.

Men sloeg en spuwde en geeselde.

Men drukte de spotkroon van doornen op Zijn hoofd; men toog Hem het spotkleed aan.

Men schimpte en raasde en vervloekte Hem nog, toen men Hem aan het schandhout had genageld.

Bevrediging scheen hun haat niet te kunnen vinden!

Geen sprankje medelijden werd Hem betoond.

Het woord werd "vervuld"!

Waarom?

Zonder oorzaak!

Die mij zonder oorzaak haten, zijn meer dan de haren mijns hoofds!

Zeker, iemand kan zelf de oorzaak, de schuld zijn, dat hij het voorwerp wordt van haat. Hij kan het zich waardig maken, naar recht, dat men hem verderft.

Doch zulk een oorzaak werd bij Hem niet gevonden!

Zonder oorzaak haatte men Hem in de profeten, die men steenigde en wier bloed men vergoot, van het bloed des rechtvaardigen Abels tot het bloed van Zacharia, den zoon van Barachia, dien zij doodden tusschen den tempel en het altaar!

Zonder oorzaak haatte men de zonen Gods, het heilige zaad, Jeruzalem en Israel, verdrukte, versmaadde, vervolgde en verguisde men de kerk der oude bedeeling!

Zonder oorzaak, en ook in dat opzicht werd het hunner wet in Hem "vervuld", haatte men bovenal Hem, den Zoon des levenden Gods in het vleesch.

Zonder oorzaak in tweeërlei zin.

Want in de eerste plaats kon men in Hem nooit eenigen grond van recht vinden, om aldus Hem te haten en te smaden, te vervolgen en te verderven. Er was geen schuld in Hem. Hij toch was de rechtvaardige, Die weliswaar in alles Zijnen broederen gelijk werd, doch zonder zonde. Hij kende geene zonde. Hij was afgescheiden van de zonde. In Zijnen mond vond men nimmer bedrog. Altijd stond Hij voor de zaak des levenden Gods, vertegenwoordigde Hij Gods zaak, Gods recht, Gods eer, Gods Naam in de wereld. Wel-doende ging Hij het land door. En zelfs in het midden der vijanden kon Hij gaan staan met de uitdagende woorden op de lippen: Wie van U overtuigd Mij van zonde?

Zonder oorzaak!

Ook, in de tweede plaats, was deze haat zonder oor-

zaak, in den zin, dat hij doelloos was. Men kon er niets mee bereiken, dat men Hem met smaadheid overlaadde! Er is iets waanzinnigs in den haat, waarmee men op Hem aanvalt, dien men tot het laatste toe aan Hem tracht te bekoelen. Want, afgedacht nog van het feit dat er in Hem geen schuld was, geen rechterlijken grond voor den haat, dien men over Zijn hoofd uitgoot, was er ook in Zijne positie in de wereld niets, waarom men Hem zou verderven. Men kon, door Hem te verderven, niets winnen. Hij stond niemand in den weg. Hij zocht geen macht, geen geld, geen eer en aanzien van menschen. Er was aan Hem gedaante noch heerlijkheid. Hij bekleedde geen hooge positie. Hij stond niemand in den weg. Zoo klein mogelijk maakte Hij Zijn plaats in de "wereld". Met niemand in de wereld "concurrerde" Hij. Nooit trad Hij op als mededinger. Vossen hadden hollen en de vogelen des hemels hadden nesten, maar Hij had zelfs geen plaats, waar Hij Zijn hoofd zou kunnen nederleggen!

Al, wat men ten slotte, toen men Hem eindelijk aan het vloekhout had genageld, van Hem kon afhaken, was Zijn kleed, dat men verdeelde, waarover men het lot wierp!

Waanzinnige haat!

Zonder oorzaak haat men Mij!

Maar, de vraag laat zich immers niet onderdrukken, waarom dan haat men Hem alzo? Hemel en aarde schreeuwen immers om een antwoord! God van den hemel eischt het antwoord op die vraag: waarom hebt gij Hem gehaat? De "wereld", de duivel, de hel, al de machten der duisternis zullen toch een antwoord moeten geven op de dringende vraag: waarom hebt gij, redelijke menschen, wijzen en verstandigen zelfs, gij, die zelf boogt op uwe kennis en wijsheid, op uwe "godsdienst" en "cultuur"; gij, die immers "het werk der wet" geschreven hebt in uwe harten; en ook gij, Satan en uwe trawanten,—waarom hebt gij Hem als waanzinnigen gehaat, en zijt ge als redeloze beesten op Hem aangevallen, om Hem zonder oorzaak te verderven?

De dwaasheid, de onuitsprekelijk groote en diepe dwaasheid der zonde!

Want luister slechts: "Maar dit geschiedt, opdat het woord vervuld worde, dat in hunne wet geschreven is: Zij hebben mij zonder oorzaak gehaat".

Wat dan?

Wat geschiedt, opdat?

O, dit: "Maar al deze dingen zullen zij doen om Mijns Naams wil, omdat zij Hem niet kennen, die Mij gezonden heeft. Indien Ik niet gekomen ware, en tot hen gesproken had, zij hadden geene zonde, maar nu hebben zij geen voorwendsel voor hunne zonde. Die Mij haat, die haat ook Mijnen Vader. Indien Ik de werken onder hen niet had gedaan, die niemand anders gedaan heeft, zij hadden geene zonde; maar nu hebben zij ze gezien, en beiden Mij en Mijnen Vader gehaat"!

Dat is het antwoord!

Vreeselijk oordeel!

Zonder oorzaak en toch een oorzaak!

Zonder oorzaak, opdat de diepe, in het hart verborgene, onder "godsdienst" en "cultuur" bedekte oorzaak helder aan het licht mag treden: zij hebben den Vader gehaat!

De waanzin der vijandschap tegen God!

De dwaasheid der zonde!

Opdat "vervuld" worde!

In al zijn vreeselijke beteekenis moet de klaagzang der oude kerk, moet het woord, dat in "hunne wet" geschreven stond, dat ze overigens ook wel kenden, en ook wel "vroom" medezongen, worden gerealiseerd!

Vervuld moet de haat tegen Hem!

Vervuld moet ook het "zonder oorzaak"!

En dat kan niet, totdat Hijzelf gekomen is in de wereld!

Het is waar, heel de oude bedeeeling door ging dit woord in vervulling. Maar onder al de klaagzangers der oude kerk was er niemand, die geheel zonder zonde was. Daarom kon het woord "hunner wet" in hen niet worden vervuld, die het vóór de volheid des tijds op de lippen namen. Ze hadden nog slechts een klein beginsel dezer gehoorzaamheid. En "naar het vleesch" kon de vijand allerlei oorzaak of schijnoorzaak in hen vinden, om zijn haat aan hen te bekoelen. En dikwijls werd de schijn van kwaaddoeners geworpen over hen, die als weldoeners leden. . . .

Maar, als Hij Zelf in de wereld gekomen is, wordt de wereld veroordeeld!

Het woord wordt dan vervuld: zonder oorzaak hebben zij Mij gehaat!

Hij heeft niet slechts geen schuld, maar men vindt geen schuld in Hem! Ook als men in dien donkeren nacht, waarin men Hem gevangen had, Hem terechtstelt, zoekt men tevergeefs naar een "oorzaak" in Hem voor hun haat. Tevergeefs zoekt men getuigenis tegen Hem. En als men Hem toch hoont en beschimt, slaat en vertrappt en bespuwt, dan is het volkomen duidelijk geworden, dat men dit alles aan Hem doet zonder oorzaak. En ook als Hij straks door den stadhouder wordt gevonnist om gekruisigd te worden, heeft deze tegenwoordiger des rechts eerst herhaaldelijk geoordeeld: ik vind geen schuld in dezen mensch!

Zonder oorzaak!

De wereld heeft zelf geantwoord!

Zonder oorzaak hangt Hij aan het vloekhout, Die geen zonde gekend heeft!

Israel's Goël! De vloek dragend voor ons!

Eeuwige liefde!

De oorzaak!

H. H.

EDITORIALS

Zelfs In Dien Lompen Vorm

Eenigen tijd geleden schreef ik over in ons blad (zie het nummer van 15 Jan. l.l.) enkele zoogenaamde aanhalingen uit predikatiën van een onzer leeraren, die Ds. Zwier op gezag van zijn thans bekende zegsmannen met zijn eigen naam onderteekend als ware getuigenissen zijn lezend publiek aanbod.

De veronderstelling is natuurlijk, dat hij de bewuste uitdrukkingen als het toppunt van dwaasheid en ketterij beschouwt. Wie ze leest, zoo meent hij, zal voor zichzelf duidelijk genoeg kunnen zien, hoe ver die Protestantsche Gereformeerde Kerken eigenlijk zijn afgedwaald. Wij mogen dus gerust veronderstellen, dat Ds. Zwier de leer, die in die uitdrukkingen vervat is, met heel zijn ziel verafschuwt.

Nu moet men bij de beoordeelingen van die zoogenaamde aanhalingen uit predikatiën door de bekende heeren uit Iowa enkele punten wel voor de aandacht houden.

In de eerste plaats, dat die uitdrukkingen *niet onder de preek* werden opgeteekend, doch later, vermoedelijk zelfs geruimen tijd later, uit het geheugen werden opgediept. Het is dus niet waarschijnlijk, dat het den heeren gelukt is letterlijk, woord voor woord, weer te geven, wat hun leeraar zeide in de preek.

In de tweede plaats moet men, ter beoordeeling van de betrouwbaarheid der getuigen, voor de aandacht houden: 1. Dat de thans bekende heeren in den eersten tijd ongeveer twee honderd procent Protestantsch Gereformeerd waren. Daarvoor zijn thans nog vele getuigen bij te brengen, vooral ten opzichte van den heer Stuursma, die enkele malen afgevaardigde is geweest naar onze classis, en dan waarlijk zijn Protestantsche Gereformeerde beginselen en overtuiging niet onder stoelen of banken schoof, maar ze luidkeels verkondigde in de sterkste taal. 2. Dat juist zulke meer dan honderd procent enthousiasten, wanneer ze om de eene of andere reden afvallen van de waarheid, niet zelden veranderen in bittere vijanden. Ook als vijanden zijn ze dan twee honderd procent. We weten dit bij ervaring. 3. Dat de twee heeren met hunne bezwaren nimmer den rechten weg hebben bewandeld (leeraar, kerkeraad, classis), maar gebruik maakten van Ds. Zwier, om ons zwart te maken in het publiek. 4. Dat, naar ik meen, genoemde heeren ook nog familie zijn, en in betrekking tot elkander staan als schoonvader en schoonzoon.

En eindelijk moet men niet vergeten, dat de uitdrukkingen, zooals het Ds. Zwier beliefte ze door te geven, heelemaal uit haar verband zijn gerukt. Ieder weet, wat dit beteekent.

En waar Ds. Zwier thans blijkbaar het noodige zedelijke licht mist, om te kunnen zien, hoe verkeerd zijn doen was, toen hij de bewuste uitdrukkingen in De Wachter publiceerde, hoop ik van harte, dat hij het nog eens ervaren mag, dat twee gelijksoortige getuigen uit zijne gemeente tegen hem opstaan. We zullen dan eens zien, hoeveel waarde hij hecht aan zulke getuigenissen. En het zal hem waarschijnlijk goed kunnen doen.

Op het laatstgenoemde punt echter wil ik een beetje breder ingaan. Ik bedoel die kwestie van het verband, waarin bepaalde uitdrukkingen voorkomen, en waarin ze gelaten moeten worden, zal men ze naar waarheid weergeven.

Nu weet ik natuurlijk niet, in welk verband de leeraar, in den een of anderen vorm, die uitdrukkingen heeft gebezigd, veronderstel al, dat hij ze gebezigd heeft. Maar, toen ik de uitdrukkingen nog eens overlas, kwam ik tot de slotsom, dat ze, mits in een zuiver verband gebezigd, toch niet zoo verkeerd waren. Ze hebben, dat spreekt wel vanzelf, door het overschrijven geruimen tijd nadat de predikatiën gehouden werden, alsmede onder den invloed van den gemoedstoestand van de overschrijvers, een zeer gebrekkigen en lompen vorm gekregen. Maar *zelfs in dien lompen vorm* kunnen ze, mits in een goed verband geplaatst, wel zeer degelijk de waarheid voorstellen.

Daarom wil ik dit thans langs den weg van aanschouwelijk onderwijs duidelijk maken, door ze'f de bewuste uitdrukkingen *letterlijk* te gebruiken, maar nu in het rechte verband.

De lezer begrijpt, dat ik zelf het verband schep, en daarom hier slechts als een *mogelijk* verband voorstel.

Ter zake dan.

De eerste, door de heeren gerapporteerde en door Ds. Zwier als ketterij gewraakte uitdrukking luidt als volgt:

“Niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader hem trekke. De reden, waarom iedereen hier in de kerk niet tot Jezus komt, is omdat de Vader hem niet trekt. Dit is Evangelieprediking”.

Als ik nu die uitdrukking had gebezigd, dan stel ik mij voor, dat ik ongeveer als volgt zou hebben gepreekt:

“Mijne hoorders!

“Niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader, die Mij gezonden heeft, hem trekke”. Dit, mijne hoorders, is een merkwaardig woord, des te merkwaardiger vanwege het verband, waarin het voorkomt. De Heiland bevond Zich te Kapernaüm. Den vorigen dag had Hij het wonder der spijziging van de vijf duizend verricht. Vol geestdrift had de schare Hem met geweld koning willen maken. Doch de Heiland had Zich aan hen onttrokken, en trok zich op den berg terug. Zijn discipelen zond Hij in het schip naar Kapernaüm. In den nacht echter stak er een storm op, en Jezus kwam tot

Zijne discipelen, wandelende op de zee. Den volgenden dag kwam de schare, die ook naar Kapernaüm teruggekeerd was, tot Jezus, en spraken hun verwondering uit, dat de Heiland ook reeds in de stad was. Jezus echter bevredigt hun nieuwsgierigheid niet, maar, zooals Hij meer deed, ging direkt in op het punt, waarom het eigenlijk ging en zeide: "Voorwaar, voorwaar, zeg Ik u: Gij zoekt Mij, niet omdat gij teekenen gezien hebt, maar omdat gij van de brooden gegeten hebt, en verzadigd zijt. Werkt niet om de spijs, die vergaat, maar om de spijs, die blijft tot in het eeuwige leven, welke de Zoon des menschen ulieden geven zal; want dezen heeft God de Vader verzegeld".

"Dit, mijne hoorders, is Evangelieprediking. Ook wij roepen u toe: werkt niet om de spijs, die vergaat, maar om de spijs, die blijft tot in het eeuwige leven!"

"Niet allen echter hooren dit Evangelie. Ook niet in de kerk. Dit blijkt wel uit hetgeen in dit merkwaardige hoofdstuk verder volgt. Toen de Heiland gesproken had van spijs, die eeuwig blijft, spitste de schare de ooren. Dat wilden ze juist: spijs! En er ontspon zich een zeer belangrijk gesprek tusschen Jezus en de schare, dat tot onderwerp had: het brood des levens. Het merkwaardige van dit gesprek is, dat het eerst schijnt, alsof Jezus en de schare werkelijk spreken over hetzelfde onderwerp, maar zoo langzamerhand wordt het in den loop van het gesprek wel duidelijk, dat dit toch niet het geval is. Beide spreken van brood des levens. Op een gegeven oogenblik valt de schare zelfs aan Jezus' voeten met de bede: 'Heere! geef ons altijd dit brood'. Maar toch bedoelen ze niet hetzelfde. De schare wordt gaandeweg ontnuchterd. Zij hebben aardsch, stoffelijk brood op het oog; de Heiland spreekt over hemelsch, geestelijk brood. Dit wordt allereerst duidelijk, wanneer de Heiland tot hen zegt: 'Ik ben het brood des levens'. Dit was een vreemd woord voor hen. Had Hij nu nog gezegd: Ik geef u het brood des levens, ze hadden het kunnen vatten. Maar nu Hij zegt: 'Ik ben het brood des levens', beginnen ze te gevoelen, dat Jezus het over een geheel ander soort brood moet hebben, dan zij voor de aandacht hebben. En naar dat brood hongeren ze juist niet. En als Jezus nu straks ook nog begint te zeggen, dat ze Zijn lichaam, Zijn vleesch moeten eten en Zijn bloed drinken, dat het vleesch niets nut is, maar dat het de Geest is, die levend maakt, worden ze aan Hem geërgerd en verlaten ze Hem met de woorden: 'Deze rede is hard, wie kan dezelve hooren?'"

"Toch was dit juist Evangelieprediking, mijne hoorders. Het was altijd nog hetzelfde Evangelie, waarmee Jezus begonnen was: 'werkt niet om de spijs, die vergaat, maar om de spijs, die blijft tot in het eeuwige leven'.

"De schare wilde echter die geestelijke spijs niet. Ze hadden geen geestelijken honger. Ze hoorden het Evangelie niet. Ze bleven werken om de spijs, die vergaat.

"Nu komt de vraag op: wat is hiervan de reden? Waarom hoorden die lieden van Kapernaüm het Evangelie niet? Velen zullen op deze vraag eenvoudig antwoorden: 'dat lag aan de keuze van hunnen vrijen wil. Daarom waren ze voor hun verwerping van het Brood des levens verantwoordelijk'. Nu ontkennen wij natuurlijk niet, dat deze Kapernaümiëten voor de booze keuze van hun boozen wil verantwoordelijk en schuldig stonden voor God. Maar wie niet meer zegt, preekt toch geen Evangelie, maakt de genade afhankelijk van den wil des menschen, tast Gods souvereiniteit aan, en loochent de totale onmacht des natuurlijke menschen. De reden, waarom niet ieder tot Jezus komt, die het Evangelie hoort, ligt dieper. En die diepere reden mogen we niet uit het oog verliezen, noch ook voor de menschen verzwijgen. Want het gaat om God. En op die diepere reden wijst Jezus in Zijn prediking des Evangelies te Kapernaüm. Hij doet dit meer dan eens. Als het er op begint te gelijken, dat de schare aan Hem geërgerd zal worden, zoodra ze begint te verstaan, op welk brood de Heiland het oog heeft, zegt Hij tot hen: 'Maar ik heb u gezegd, dat gij Mij ook gezien hebt, en gij gelooft niet'. Doch daarom moeten ze niet in den waan verkeeren, dat Zijne zaak afhangt van hunne wilskeuze, en dat Hij ook maar iets zal verliezen, al werden ze ook allen aan Hem geërgerd. Want de Heiland gaat voort: 'Al wat Mij de Vader geeft zal tot Mij komen, en die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen'. Als allen Hem verlaten, beroept Zich de Heiland op God's verkiezing en soevereine genade! Dat was een woord van triump tegenover de ongeloovige Kapernaümiëten. En de kerk moet ook dit woord van overwinning op de lippen nemen. Dat is ook Evangelieprediking!

Maar de Heiland zegt nog meer. Die ongeloovige zoekers naar aardsche spijs en verwerpers van het Evangelie van het Brood des levens, mogen ook niet in den waan verkeeren, dat hun verwerping van het Evangelie eenvoudig een zaak van hunnen vrijen wil was, zoodat ze het ook hadden kunnen aannemen. Neen, ook die onmacht om het Brood des levens te begeeren en dat blijven in die onmacht, dat gebrek aan honger en dorst, moeten verklaard worden uit een diepere oorzaak. Daarom zegt de Heiland nu ook nog: 'Niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader, die Mij gezonden heeft hem trekke'! Ze *kunnen* niet komen! Waarom niet? Omdat ze ongeloovig, vleeschelijk, boos en verdorven zijn? Zeer zeker. Maar vergeet het niet, dat die boosheid dusdanig is, dat ze er niets aan kunnen veranderen, dat ze nooit tot een andere wilskeuze kunnen komen, dan die welke het Brood des levens verwerpt. Alleen als soevereine Goddelijke genade hen trekt, kunnen ze komen. Daarom ligt in dat niet trekken van den Vader de diepere reden, waarom velen niet tot Jezus komen.

Zoo leert het de Heiland te Kapernaüm.

Zoo is het altijd en overal, de eeuwen door.

Zoo is het ook hier. *De reden, waarom iedereen hier in de kerk niet tot Jezus komt, is omdat de Vader hem niet trekt. Dit is Evangelieprediking.*

“Velen, mijne hoorders, moeten van deze leer niets hebben. Zelfs onder hen, die zeilen onder gereformeerde vlag, worden er velen gevonden, die van deze leer een afkeer hebben. Ze verkrachten haar. Ze onderteekenen wel de gereformeerde belijdenisschriften, ze belijden wel te gelooven in Gods verkiezing en verwerping, in de onmacht des menschen, in souvereine, onwederstandelijke genade, maar in de praktijk en in de prediking schuiven ze deze waarheden liefst zoo ver mogelijk op den achtergrond. Ze leeren liever een algemeene genade in de prediking. Ze stellen het liever zoo voor, dat alle menschen Gode aangenaam zijn, dat Hij Zijnerzijds gaarne had, dat alle menschen bekeerd werden en tot Hem kwamen. Daarom maken ze van de verkondiging des Evangelies een algemeen aanbod, welgemeend van Gods zijde, aan alle menschen.

“Dat ik niet teveel zeg, mijne hoorders, blijkt wel uit de bekende Drie Punten. En het blijkt ook wel uit hetgeen als gereformeerd wordt opgedischt in de rubriek ‘Dogmatische Onderwerpen’ in *De Wachter*. De schrijver van die rubriek beweert altijd met nadruk, dat hij goed gereformeerd is, maar intusschen toont hij maar al te duidelijk, welk een vijand hij is van de leer, die ik pas uiteengezet heb. Zelfs heeft hij nog onlangs een uitdrukking, die letterlijk in deze preek voorkomt, als ketterij in *De Wachter* meenen te moeten veroordeelen. Daarom moeten wij op deze dingen weer nadruk leggen, meer nadruk dan in tijden, waarin de gereformeerde waarheid algemeen wordt beleden. Daarom druk ik mij ook zoo duidelijk en concreet uit, wanneer ik herhaal, *dat de reden, waarom niet iedereen hier in de kerk tot Jezus komt, is omdat de Vader hem niet trekt!*

“Ook moet ge niet meenen, mijne hoorders, dat wij u hiermede iets nieuws verkondigen. De vijanden der gereformeerde waarheid, die zich gereformeerd noemen, mogen gaarne zeggen, dat wij in het verkondigen van deze waarheid een toon aanslaan, die nooit tevoren beluisterd werd. Doch dit is niet het geval. En om dit te bewijzen, wil ik ook nog Calvijn op dit punt aanhalen. Hij zegt: ‘Laat ons nu luisteren naar den Evangelist Johannes. Hij heeft een verklaring van deze zelfde passage uit Jesaja, die aan duidelijkheid niets te wenschen overlaat. Hij zegt: En hoewel Hij zoovele teekenen voor hen gedaan had, nogtans geloofden zij in Hem niet, opdat het woord van den profeet Jesaja vervuld werd, dat hij gesproken heeft: Heere! wie heeft onze prediking geloofd? en wien is de arm des Heeren geopenbaard? Daarom konden ze niet gelooven, dewijl Jesaja wederom gezegd heeft: Hij heeft hunne oogen verblind en hun hart verhard, etc. Nu is het zeker wel duidelijk, dat Johannes ons hier niet te kennen geeft, dat de Joden verhinderd werden om te gelooven door hun zondigen toestand. Want,

ofschoon dit wel waar is in een zekeren zin, toch moet de oorzaak (onderstreeping van Calvijn zelf, H.H.) van hun niet-gelooven in een hoogere oorsprong gezocht worden. De verborgene en eeuwige raad en wil van God moet beschouwd worden als de oorsprong en oorzaak van hun blindheid en ongeloof. De zwakken en onkundigen waren ten eerste verbaasd over het feit, dat er voor Christus geen plaats was onder Gods volk (want dat waren de Joden). Johannes verklaart de reden, door aan te toonen, dat niemand gelooft behalve zij, wien het gegeven wordt, en dat er maar weinigen zijn, aan wie God Zijn arm openbaart. Deze andere profetie aangaande ‘de arm des Heeren’ weert de apostel in zijn argument in om dezelfde groote waarheid te bewijzen. En zijne woorden hebben eene geweldigste beteekenis. *‘Daarom konden ze niet gelooven’*. Laten de menschen zich dus martelen met redeneeren zoolang als ze willen, de oorzaak van het verschil—waarom God Zijn arm niet aan allen openbaart—ligt in Zijn eigen eeuwig besluit. Het geheele argument van den apostel komt blijkbaar hierop neer: dat het geloof is een bijzondere gave, en dat de wijsheid van Christus is te hoog en te diep om binnen het bereik van ’s menschen verstand te vallen. Daarom moet ons het ongeloof der wereld niet verbazen, zelfs niet als de wijsten en scherpzinnigsten onder hen niet gelooven. En daarom, tenzij we de duidelijke en klare bedoeling van den apostel willen ontwijken, dat maar weinigen het Evangelie ontvangen, moeten wij ten volle toestemmen dat de oorzaak de wil Gods is; en dat het uitwendig geklank van het Evangelie het oor ijdellijk raakt, tot dat het Gode behaagt het hart inwendig daardoor te raken’. (Calvijn’s Calvinism, pp. 81, 82).

“We zouden, mijne hoorders, deze aanhaling gemakkelijk met vele andere kunnen vermeerderen. Doch laat dit genoeg zijn, om nu duidelijk te maken, dat hetgeen wij leeren, niet alleen volkomen naar de Schrift is, maar ook in overeenstemming met de gereformeerde leer, zooals die van ouds is voorgesteld.”

Zoo ongeveer zou ik spreken, indien ik de gewraakte uitdrukking, *zelfs in den lompen vorm*, waarin de tegenstanders haar opschreven, zou willen gebruiken.

Ds. Zwier moet niets van deze waarheid hebben.

Maar daarom is het des te meer tijd, dat de dingen scherp en duidelijk worden gezegd, opdat velen de oogen mogen opengaan.

H. H.

Correspondentie.

Een vraag bij ons ingekomen van een broeder uit Edgerton, Minn., over Jak. 5:13 v.v. hopen we in een volgend nummer te beantwoorden.

H. H.

De Prediking Van Jezus

II

VOLGENS DE SYNOPTICI

We dienen wel voor de aandacht houden, dat we thans schrijven over de prediking van Jezus uit een bepaald oogpunt. Het ligt niet in onze bedoeling om een breede verhandeling te schrijven over dit onderwerp, iets, dat overigens wel de moeite waard zou zijn. We houden bij onze bespreking de vraag voor de aandacht, of de prediking van den Heiland uitging van de gedachte, dat Gods gunst gemeen is, dat er in de prediking des Evangelies een gunstige gezindheid Gods jegens alle menschen zich uitsprekt en of er in die prediking van Jezus iets te bespeuren valt van een "algemeen, welgemeend aanbod van genade en zaligheid".

Ons antwoord op deze vraag is beslist ontkennend.

Echter is dit een negatief antwoord, de waarheid waarvan uiteraard niet anders zou zijn te bewijzen dan door in het bijzonder in te gaan op al hetgeen ons in de evangelie-beschrijvingen van de prediking van Jezus is opgeteekend. En dat ligt niet in ons doel. Het zou een al te breede bespreking eischen.

Maar wel is te bewijzen, dat de prediking van Jezus strikt particulier was, zoodat er voor de verkondiging eener algemeene gunstige gezindheid Gods geen plaats in haar zijn kan.

En om dit te staven willen we enkele grepen doen uit de vier evangelie-verhalen, die we in de Heilige Schrift hebben.

We wenden ons daartoe allereerst tot de synoptici, dat is, de evangelie-beschrijvingen van Mattheus, Markus en Lukas. Er is een opvallend verschil tusschen de woorden van den Heiland, die ons zijn opgeteekend in de eerste drie evangelie-beschrijvingen, en de redenen des Heeren in het evangelie naar Johannes. Eerstgenoemden bieden ons de Bergrede, de gelijkenissen, het wee over Chorazin, Kapernaüm en Jeruzalem; Johannes echter heeft ons voornamelijk opgeteekend de redenen des Heilands, waarin Hij Zichzelven openbaart als het levende water, het brood des levens, het licht der wereld, de goede herder der schapen, de weg, de waarheid en het leven; en bovendien de laatste troostredenen door den Heiland tot Zijne jongeren gesproken. Als we dus spreken over de prediking van Jezus, kunnen we gemakkelijk onderscheiden de evangelie-beschrijvingen van Mattheus, Markus en Lukas eenerzijds en die van Johannes anderzijds.

We doen slechts enkele grepen.

Letten we allereerst op de bergrede. We vinden haar in Matth. 5-7 en in Luk. 6.

Deze rede is zoo strikt particulier, dat modern moet worden, wie haar algemeen tracht te maken. Ze handelt uitsluitend over het Koninkrijk Gods, zijn gerech-

tigheid, zijn hooge eischen, zijn onderdanen, zijn zaligheid.

In den aanhef vinden we de bekende zaligsprekingen. Daarin spreekt de Heiland zalig de onderdanen van Zijn koninkrijk, die Hij beschrijft uit het oogpunt van hun zijn en leven in deze wereld, en daarom als armen van geest, degenen, die treuren, de zachtmoedigen, degenen, die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, de barmhartigen, de reinen van hart, de vredemakers. Zij zijn der gerechtigheid van het koninkrijk der hemelen deelachtig. En om die gerechtigheid worden ze vervolgd. Menschen smaden hen, spreken allerlei kwaad tegen hen, ligende. Maar ze zijn zang. Want ze staan in het gezelschap van al de profeten, die voor hen geweest zijn en die als zij vervolgd zijn geweest. En hunner is het koninkrijk der hemelen, ze zullen de aarde beërven, verzadigd worden, God zien, het eeuwige koninkrijk beërven. Ze zijn het licht der wereld en het zout der aarde en moeten tijdelijk als zoodanig fungeeren, hun licht laten schijnen tot heerlijkheid des Vaders, Die in de hemelen is, om straks in te gaan in het koninkrijk der heerlijkheid.

Dit alles is strikt particulier en geldt alleen Jezus' discipelen, de onderdanen van het koninkrijk der hemelen. Alle niet-armen van geest en niet-treurenden en niet-zachtmoedigen en niet-barmhartigen en niet-reinen van hart en die niet hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, zijn hier buiten gesloten, zijn niet zalig, mogen zich niet verheugen en verblijden. Ze zijn niet het licht der wereld en het zout der aarde. De zaligheid, en dat is *de gunste Gods*, is alleen voor hen, die dit alles wel zijn. Ook vermaant de Heiland hier niemand om arm van geest of zachtmoedig of rein van hart of hongerig en dorstig te worden, of om het zout der aarde en het licht der wereld te worden. Er is hier ook geen zweem van een aanbod van genade. Algemeene gunst of goedertierenheid hebben hier geen plaats. Met geen mogelijkheid kan iets van dit alles hier worden ingevoegd. Jezus constateert hier eenvoudig een feit: dat menschen van een zeer bepaald geestelijk karakter zalig zijn, en zij alleen.

En zoo blijft het tot het einde toe.

Wel worden in deze "preek" de "ceteri", de anderen genoemd. Er wordt gewezen op de Farizeën en Schriftgeleerden, op de geveinsden en valsche profeten, op de tollenaars en zondaars, doch niet om hun een gemeene gunstige gezindheid te verkondigen, noch ook om tot hen te komen met een aanbod van genade, doch om den onderdanen van het koninkrijk der hemelen te waarschuwen, dat hun gerechtigheid overvloediger moet zijn dan die der Farizeën en Schriftgeleerden; dat zij niet moeten bidden en vasten en aalmoezen uitreiken op dezelfde wijze als de geveinsden, die hun loon weg hebben; dat ze niet moeten weldoen, die hun weldoen en groeten, die hen groeten, maar dat ze navolgers Gods moeten zijn en hunne vijanden liefhebben; en hen te waarschuwen tegen de valsche profeten, die in schaapskleden tot

hen komen, maar van binnen grijpende wolven zijn. Ze moeten eeniglijk en alleen het Koninkrijk Gods zoeken en gelooven, dat alle dingen hun zullen worden toegeworpen. Strikt wordt de scheidslijn getrokken tusschen den goeden en den kwaden boom, welke beide aan hunne vrucht kunnen worden gekend. En de "preek" eindigt met een beschrijving van den wijzen en den dwazen bouwer, de eerste waarvan beeld is van hem, die Jezus' woorden hoort en dezelve doet, de laatste van hem, die dezelfde woorden hoort en ze niet doet.

Nu kan een bedienaar des Woords, over welk deel van deze Bergrede ook predikende, natuurlijk zijn leerrede wel besluiten met een "algemeen aanbod van genade en zaligheid", of met de verkondiging van een "zekere gezindheid Gods jegens de menschheid in het algemeen". Doch eerlijkshalve diende hij dan zijn gehoor duidelijk te maken, dat hij dit alles op eigen gezag aan het Woord Gods toevoegt. In de prediking van Jezus is er geen zweem van te vinden.

Trouwens, het grootste gevaar van een preek is altijd in de "toepassing" met name voor wie de gewoonte heeft, om er een aparte toepassing op na te houden.

Ik zeg: het *grootste* gevaar.

Want preeken vind ik altijd meer of min gevaarlijk werk. Het is immers bediening van *Gods Woord* in menselijke, eigen gekozen woorden. En de prediker staat altijd meer of min bloot aan het gevaar om met *zijn* woorden af te wijken van *Gods Woord*. Hij mag dan ook wel uiterst voorzichtig zijn zal hij aan het einde van *zijn* preek, *zijne* woorden, de vrucht van *zijn* overdenking van de Schrift, *amen* zeggen. En door uiterste voorzichtigheid bedoel ik niet, dat hij de dingen niet scherp moet zeggen, liefst maar zoo vaag en algemeen mogelijk laat; maar dat hij zich zoo dicht mogelijk houdt bij de Schrift.

Maar juist daarom ligt het grootste gevaar dan ook in de toepassing, vroeger wel van de preek zelve gescheiden door het zingen van een psalm-vers. Voor vele mensen was dit zoogenaamde tusschengezing wel het sein, dat het nu nog eens kwam. Ze werden dan eerst eens wakker. En het "kwam" dan dikwijls ook! Niet zelden werd een tamelijk goed gereformeerde preek in de toepassing weer onderstboven gekgeld. Dan kwam de andere "zijde" van de waarheid naar voren! Dan ging de prediker op de andere "track" rijden. De preek ging misschien over de verkiezing, over de totale onmacht des natuurlijken menschen, over de soevereiniteit en volstreckte noodzakelijkheid van Gods onwederstandelijke genade. Maar in de toepassing werd er dan gesproken van een algemeene gunstige gezindheid Gods, werd er bij de Ezau's op aangedrongen om zich toch in Jakobs te veranderen eer het daartoe door den "onverbbiddelijken" dood te laat mocht worden, werd het kaf bewogen om koren te worden, en werd er gezegd: "God moet het wel doen,

maar gij zijt toch geen stokken en blokken"! En de oorzaak van dit alles was natuurlijk, dat de prediker zich in de "preek" aan zijn tekst moest houden, maar in de "toepassing" kon hij zeggen, wat hij wilde!

In de "preek" van Jezus, die de Bergrede heet, vinden we van dit alles letterlijk niets, is er ook geen plaats voor.

Het is natuurlijk zeer goed, dat een bedienaar des Woords toepasselijk preekt, ofschoon ik een beetje bang ben voor een afzonderlijke "toepassing". De Bergrede is ook zeer toepasselijk en houdt voortdurend contact met het werkelijke leven van Gods volk in de wereld. Maar het toepasselijk element zij dan ook toepassing van het *Woord Gods*, en niet van een afzonderlijk woord van een leeraar.

Vele mensen, "hoorders" des Woords in de gemeente, mogen gaarne een toepassing van den *leeraar* hooren, vooral als hij een beetje gemoedelijk is, en de menschen tot tranen toe weet te bewegen. Dat men tranen als oliekoeken kon schreien, was bij velen het kenmerk van een echte preek. Maar het is mijn ervaring, dat vele van dezelfde menschen, als *Gods Woord* wordt toegepast, de kerk uitloopen. Want "daders" des Woords willen ze niet worden!

Doch we gaan verder.

Een groot gedeelte van de prediking van Jezus bestond uit gelijkenissen.

En bij de bespreking van dezen vorm van prediking is het aanstonds van belang, dat we letten op de reden, waarom Jezus tot de schare in gelijkenissen sprak. We lezen daarvan in Matth. 13:10 v.v. en Mark. 4:10-12. In de eerstgenoemde passage lezen we: "En de discipelen, tot Hem komende, zeiden tot Hem: Waarom spreekt Gij tot hen door gelijkenissen? En Hij, antwoordende, zeide tot hen: Omdat het u gegeven is, de verborgenheden van het koninkrijk der hemelen te weten, maar dien is het niet gegeven. Want wie heeft, dien zal gegeven worden, en hij zal overvloediglijk hebben; maar wie niet heeft, van dien zal genomen worden, ook dat hij heeft. Daarom spreek Ik tot hen door gelijkenissen, omdat zij ziende niet zien, en hoorende niet hooren, noch ook verstaan. En in hen wordt vervuld de profetie van Jesaja, die zegt: Met het gehoor zult gij hooren en geenszins verstaan; en ziende zult gij zien en geenszins bemerken. Want het hart dezes volks is dik geworden, en ze hebben met de ooren zwaarlijk gehoord, en hunne oogen hebben zij toegedaan; opdat zij niet te eeniger tijd met de oogen zouden zien, en met de ooren hooren, en met het hart verstaan en zich bekeeren, en Ik hen geneze. Doch uwe oogen zijn zalig, omdat zij zien, en uwe ooren, omdat zij hooren". En in de pericoop uit Markus lezen we: "En als Hij nu alleen was, vraagden Hem degenen, die omtrent Hem waren met de twaalven, naar de gelijkenis. En Hij zeide tot hen: Het is u gegeven te verstaan de verborgenheid van het koninkrijk Gods; maar degenen, die buiten zijn, geschieden al deze

dingen door gelijkenissen; opdat zij ziende zien en niet bemerken, en hoorende hooren en niet verstaan; opdat zij zich niet te eeniger tijd bekeeren, en hun de zonden vergeven worden'.

In beide deze passages tezamen vinden we de reden, waarom de Heiland al Zijne gelijkenissen sprak.

We hebben natuurlijk reeds opgemerkt, dat er tusschen beide Schriftuurplaatsen een weinig verschil is. We moeten vooral op twee punten van verschil letten. In Mattheus lezen we: "daarom spreek Ik tot hen door gelijkenissen"; in Markus: "maar degenen, die buiten zijn, *geschieden* al deze dingen (letterlijk naar het oorspronkelijke: *alle dingen*) door gelijkenissen." En het tweede punt van verschil, dat met het eerste in nauw verband staat, is, dat we in Mattheus lezen: "*omdat* zij ziende zien," etc., terwijl in Markus (en ook in Lukas 8:10) staat: "*opdat* (hina) zij ziende zien," etc. In Markus wordt het *doel* Gods aangegeven, *waartoe* de dingen door gelijkenissen *geschieden*. In Mattheus geeft Jezus de *reden* aan, *waarom* Hij in gelijkenissen tot hen *spreekt*. Beide, de reden, waarom Jezus aldus tot hen spreekt, en het doel, *waartoe* God de dingen door gelijkenissen doet geschieden, zijn uitgedrukt in de woorden: "ziende zien", etc. Dit is van belang, omdat het toont, dat de Heiland zich in Zijne prediking aansluit bij des Vaders doel. De dingen *geschieden* door gelijkenissen. In het aardsche ligt een beeld van het hemelsche, in het natuurlijke van het geestelijke. Als een zaaier uitgaat om te zaaien, een visscherman om te vissen, een wijngaardenier om arbeiders in zijn wijngaard te huren, een weduwe om haar recht te eischen van den onrechtvaardigen rechter, een Farizeër en een tollenaar om in den tempel te bidden, dan *geschieden* er gelijkenissen. En Gods doel met deze gelijkenissen is, dat degenen, die buiten zijn, met helderheid de dingen van het koninkrijk der hemelen mochten zien (ziende zien) en ze niet verstaan, dat ze die dingen met nadruk zouden hooren (hoorende hooren) en ze niet bemerken. Bij dat doel sluit Jezus zich aan. Het was reeds gebleken, van de dagen van Jesaja af, dat degenen, die buiten zijn, menschen waren, die altijd zien en nooit verstaan, die altijd hooren en nooit bemerken. Welnu, opdat dit proces tot het einde toe zou mogen voortgaan, spreekt Jezus nu ook nog tot hen door gelijkenissen. Omdat ze menschen zijn, die hoorende hooren en niet bemerken, en ziende zien en niet verstaan, daarom vestigt Jezus nu ook nog hun aandacht op de gelijkenissen, die rondom hen aldaar geschieden.

Nu is het niet ons doel, om de verschillende gelijkenissen, uit het oogpunt van de kwestie, die we thans bespreken, na te gaan en te verklaren. En dit is zeker ook niet noodig, als we voor de aandacht houden, dat hetgeen we pas bespraken geldt van al de gelijkenissen, die Jezus heeft gesproken. Maar wat dunkt u? Is er bij zulk eene vorm van prediking, met opzet gekozen om die reden en tot dat doel, waarvan de Heiland in de

boven besproken teksten gewaagt, nog ruimte over om te spreken over een "zekere gunstige gezindheid Gods jegens de menschheid in het algemeen" of van een "welmeenend aanbod van zaligheid aan allen"? Past zooiets bij de duidelijke uitspraak, dat alle dingen door gelijkenissen, voor degenen, die buiten zijn geschieden, *opdat* zij ziende zien en niet bemerken, en hoorende hooren en niet verstaan; opdat zij zich niet te eeniger tijd bekeeren en hun de zonden vergeven worden"? Is het mogelijk om te veronderstellen, dat er in Jezus, ziel de gedachte leefde, dat God in en door Zijne prediking allen hoorders gunstig gezind was, in het licht van Zijne duidelijke uitspraak, dat Hij daarom tot hen sprak in gelijkenissen?

We weten wel beter.

Jezus, die kwam om den wil des Vaders te doen, predikte altijd met het klare doel voor oogen, niet om degenen, "die buiten zijn" te trekken, maar om degenen, die Hem de Vader gegeven heeft, de verborgenheid van het koninkrijk Gods te doen verstaan.

Wat wilt ge anders beginnen met het telkens herhaalde: "Wie ooren heeft om te hooren, die hoore"? Wie heeft ooren om te hooren? Hij, die van God genade heeft ontvangen om de dingen van het koninkrijk Gods te verstaan, niet waar? En wie ontvangt die genade? Alleen de uitverkorenen, nietwaar? Het woord van Jezus beteekent dus: "Laat de Mijnen, Mij van den Vader gegeven, hooren!" ' In dien zin predikte Jezus metterdaad alleen voor de uitverkorenen, en dat wel met helder bewustzijn. Zeker, de Heiland predikte het Evangelie aan allen zonder onderscheid. Doch niet om allen te redden. Hoe zou Hij dat ook kunnen? Hij, Die straks in het heldere bewustzijn, dat Hij alleen voor de Zijnen in den dood gaat, Zijn bloed stort? Van een algemeene genade Gods wist Jezus niets. Een algemeen, welmeenend aanbod beluistert ge in Zijne prediking nimmer. Het tegendeel is waar, zooals we boven aantoonde, ten opzichte van Zijne prediking door gelijkenissen.

En nu zeg ik nogmaals, dat een prediker van den huidige dag, wel zoo over de gelijkenissen kan preeken, dat het eene verkondiging van algemeene genade wordt, maar dan doet hij dat, niet in overeenstemming met Jezus' prediking, maar dwars er tegenin. En wee hem! Want hij verkracht het woord van Zijn Zender!

Let er op, dat hetgeen we boven schreven, betrekking heeft op een zeer groot gedeelte van Jezus' prediking. Want Hij sprak vele gelijkenissen.

Doen we nog een greep.

In Matth. 11, het hoofdstuk, dat uitloopt op het bekende: "Komt allen tot Mij, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u ruste geven", maakt de Heiland een scherp onderscheid tusschen tweeëlei soort menschen, uit het oogpunt van hun houding tegenover de prediking van het Evangelie des Koninkrijks. Hij doet dit in verband met de boodschap, die Hij den discipelen

van Johannes den Dooper meegeeft, als antwoord op de vraag van dezen aangaande Jezus' identiteit, en de daarop volgende waardeering van Johannas. De eerste soort zijn te vergelijken met de kinderen, die op de markten zitten en hunne gezellen toeroepen: "We hebben u op de fluit gespeeld en gij hebt niet gedanst; we hebben u klaagliederen gezongen en gij hebt niet geweend". Deze soort gaat nooit in het koninkrijk der hemelen in, het maakt niet uit, wie het verkondigt en op welke wijze hij het doet. Of het een Nazireër is, die eet noch drinkt, of een Nazirener, die eet en drinkt, ze hebben altijd een excuus, om niet in te gaan. Voor Johannes gaan ze fluiten en zeggen: dans dan toch, anders moeten we niets van je hebben! En als Johannes niet dansen wil, zeggen ze: ge hebt een duivel! Voor Jezus gaan ze staan te klaagliederen zingen, en ze zeggen: houd dan toch op met eten en drinken, ge moet weenen en vasten! En als Jezus toch eet en drinkt, zeggen ze: een man, die een vraat en wijnzuijer is! Maar ze gaan nooit in het koninkrijk der hemelen in. 't Is een bleekzuchtig, bloed-armoedig, ellendig geslacht. Maar de tweede soort bestaat uit geweldigen, die het koninkrijk der hemelen met geweld nemen. Van de dagen van Johannes den Dooper af nemen ze dat koninkrijk stormenderhand in. Ook hun maakt het niet uit, wie tot hen komt met dat evangelie des koninkrijks. Ze kunnen haast niet wachten tot het komt!

In nauw verband hiermee roept Jezus het wee u! uit over de steden, waarin Zijne krachten het meest waren geschied; Chorazin, Bethsaida, en Kapernaüm, en kondigt haar aan, dat haar oordeel zwaarder zal zijn dan dat van Tyrus en Sidon, van Sodom en Gomorra. En als Hij zoo de vrucht van Zijn werk en van Zijne prediking overziet, vestigt Hij vooral Zijn aandacht op het feit, dat het de "kinderkens" waren, die tevens de "geweldigen" zijn, die het koninkrijk der hemelen met geweld nemen; terwijl de wijzen en verstandigen nimmer ingingen.

Maar wat nu?

Volgt er nu een verwijzing naar het feit, dat Zijne prediking toch een verkondiging van "gemeene gunst" is geweest, en welgemeend aanbod van genade en zaligheid aan alle menschen?

Het tegenovergestelde is waar. Want in dienzelfden tijd "antwoordde Jezus en zeide: Ik dank U, Vader! Heere des hemels en der aarde! dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt, en hebt dezelve den kinderkens geopenbaard. Ja, Vader! want alzoo is geweest het welbehagen voor U. Alle dingen zijn Mij overgegeven van Mijnen Vader; en niemand kent den Zoon dan de Vader, noch iemand kent den Vader dan de Zoon, en dien het de Zoon wil openbaren."

Let er wel op, dat Jezus hier alles verklaart uit het welbehagen des Vaders, en uit de openbaring des Zoons. Onder dezelfde prediking is er eene openbarende werking van verkiezende liefde aan de kinderkens, maar

ook eene verbergende werking van Gods verwerpende haat voor de wijzen en verstandigen. En de Heiland dankt den Vader, dat alzoo het welbehagen is geweest voor Hem.

Wie dit goed heeft verstaan, zal ook geen "gemeene gunst" of "algemeen aanbod" meer vinden in de woorden, die onmiddellijk op deze dankzegging des Heilands volgen, en waarin Jezus de vermoeiden en belasten roept om tot Hem te komen, en hun, die tot Hem komen, de rust belooft. Wie, die eerlijk met de Schrift handelt en deze woorden in hun verband leest, kan in deze vermoeiden en belasten, die door den Heiland worden geroepen, ooit anderen zien, dan de "kinderkens", aan wie de Zoon, naar het welbehagen des Vaders, den Vader heeft geopenbaard?

Zeker, de prediking van Jezus was, als verkondiging, algemeen, niet altijd, maar toch ook algemeen.

Maar altijd was die prediking naar haren inhoud het tegendeel van een "zekere gunstige gezindheid Gods jegens de menschheid in het algemeen".

En nimmer verkondigde de Heiland, dat alle menschen Gode aangenaam zijn.

H. H.

Het Geschrei Des Verdrukten

Het is niet met zekerheid uit te maken wie de dichter geweest is van den tienden psalm. Er staat geen opschrift boven. En nu zijn er wel geleerden geweest, die op wetenschappelijke gronden tot de conclusie kwamen, dat David ook dezen psalm dichtte, evenwel, absolute zekerheid geven ook zij niet. Zij baseerden hun eindoordeel op feiten zooals woordenkeus, groepeerings van zekere woorden die alleen bij David voorkomen, eigenaardige uitdrukkingen waarvan vooral David zich bij voorkeur bedient, enz. En toch geeft dit geen onomstootelijke overtuiging in 't hart. Het is nu eenmaal een feit, dat twee of meerdere geleerden allen wetenschappelijk redeneeren en toch tot verschillende conclusies geraken. Daarom laten we de vraag naar het auteurschap onaangeroerd. God verzweeg het ons.

We schreven boven dit stukje: Het geschrei des verdrukten. Dat geeft zoo ongeveer den inhoud aan van dezen psalm. Het kind Gods is aan het woord, en dan het kind Gods zooals hij in 't midden van de verdrukken dezer wereld zijn wandel heeft. Hij wordt zelf verdrukt en met hem de arme en de onschuldige. Reden waarom hun naam ook heet de ellendige en de zachtmoedige.

Dat geschrei staat strikt genomen slechts in twee verzen: het eerste en het twaalfde vers: het twaalfde is een voortzetting van het geschrei in het eerste vers.

Probeer het maar en ge zult zien, dat die twee verzen als op elkaar volgen: "O Heere! waarom staat Gij van verre, waarom verbergt Gij U in tijden van benauwdheid?" (vers 1). "Sta op, Heere God, hef Uwe hand op, vergeet de ellendigen niet." (vers 12).

Wat ge leest tusschen die twee verzen is een verklaring van het geschrei. De verzen 2 tot 11 geven ons een beschrijving van de goddeloozen en hun goddeloos werk, en verklaart het schreien en de ellende der onschuldigen en armen in den lande.

Die goddeloozen zijn de onwedergeborenen in Israel; ze zijn het volk, dat tot aan den jongsten dag zullen wonen temidden van het volk Gods. Zij zijn de ellendigste aller schepselen. Wel is waar spreekt de dichter in het 16de vers van de heidenen (*gojim*) die dan toch ten slotte vergaan zullen van Zijn land (*aarde*), zoodat de dichter daar de volkeren voor den aandacht heeft die rondom Zion zijn; evenwel zijn zij niet de oorzaak, in de eerste plaats, van het geschrei des verdrukten. Dat de dichter toch van die heidenen sprak in het 16de vers ligt aan het feit, dat hij het in dat vers had over het koningschap Gods over de aarde. En, natuurlijk, dan vallen ook de heidenen onder groote macht en eindelijke vergelding. Neen, de onderdrukker is niet de heiden in de eerste plaats. De beschrijving van de verdrukking laat zulk een verklaring niet toe. In die beschrijving van vers 2-11 ziet ge immers den onderdrukker en den onschuldige tezamen? Zij worden ons beschreven in een gedurige en langdurige worsteling. En dat past op de worsteling die er plaats grijpt in Gods kerk van alle eeuwen.

In de beschrijving van dien goddelooze valt het ons eerst op hoe de Heilige Geest zijn hoogmoed beschrijft. Letterlijk staat dat in het 2de vers. Zijn vervolging van den ellendige wordt gekenmerkt door hoogmoed. Het treft ons in die beschrijving, dat er opgang zit, of, liever, neergang in die beschrijving: 't wordt er al erger mee. Eerst zien we hem, zooals hij zich spoedt om den ellendige te vertrappen. Hij doet dat hittiglijk: zijn geheele ziel en geest en lichaam zijn er in. Het is zijn lust en leven om te verderven, te vervolgen, te vertrappen. En nu kan het niet anders, zulk doen is een openbaring van hoogmoed. Naar de ordonantiën Gods staan we naast elkaar; en hoewel er groot onderscheid is in gave en talenten, zoo staan we toch naast elkaar en mag men nooit zich de vrijheid veroorlooven om den naaste ook maar iets in den weg te leggen. We moeten elkaar kennen en onderkennen, we moeten elkaars eigenaardige plaats in het geheel zien om dan met elkaar te gaan leven, spreken, zingen en loven in volmaakte samenstemming en harmonie tot lof van den Schepper. Ge zult alreeds gezien hebben, dat daarom alle vervolging van den onschuldige noodwendiglijk hoogmoed is. Ge stelt U dan aan alsof ge God waart. Hij heeft de macht en de zeggenschap om een mensch aan te grijpen en van zijn plaats te nemen, en Hij alleen. En alle aanraking van den naaste in

zijn persoon, naam, eer, eigendom, of wat dies meer zij is grove hoogmoed.

En op dat pad van hoogmoed wordt het al erger en ook dwazer. Vers drie geeft ons een beschrijving van verregaande hoogmoed. Als hij zoo aan 't vervolgen geslagen is, komt hij twee partijen tegen op zijn goddeloozen weg. En die twee zijn God en mensch. Tegenover dien mensch, zijn medemensch, begint hij te snoeven. Zijn goddeloosheid is vrucht van den wensch zijner ziel. Die wensch is om den naaste, waarop hij vergramd is, te verdoen. Nu, in arren moede begint hij te roemen en te prijzen over dien wensch. Dat is dan zijn rechtvaardiging. Zijn loflied is een apologie zijns levens.

Doch God laat zich niet onbetuigd. Hij komt Hem tegen.

En daarvan zegt de dichter, dat deze goddelooze, die gieriglijk zijn zonde bedrijft, Gode een scheidbrief toelant en Hem lastert. Want zoo luidt den tekst in 't origineele. Ge moet dat vers zóó vertalen en lezen: Want de goddelooze roemt over den wensch zijner ziel; de gierige verwerpt en lastert den Heere! (Delitzsch). In beide clausulen van dit vers hebt ge een beschrijving van den zelfden man: in de eerste braakt hij zijn hoogmoed uit tegenover den mensch en in de tweede tegenover God. Hij doet dat door een loflied te zingen, dat druipet van 't bloed der slachtoffers. Dat is zijn apologie tegenover menschen. En tegenover God is het een gedurig geven van een scheidbrief en een lasteren van Zijn deugden die hem omschijnen. Let er op, dat het woord *zegenen* (*beerak*) ook gebruikt wordt in de Schrift (Job 1:5) voor het afdanken van God. De gedachte is dan, dat men God groet, Hem met dien groet vaarwel zegt, om zich dan voorts niet meer met Hem in te laten, of het moest zijn om Hem gedurig te lasteren.

En het dwaze einde van den hoogmoed vindt ge in het volgende, het vierde vers; de beschrijving is eigenlijk potsierlijk. Letterlijk staat er in den Hebreeuwschen tekst: De goddelooze, met zijn neus in de hoogte: (roept uit) Hij onderzoekt niets! Geen God is in alle zijne gedachten.

Met andere woorden: hij verdrukt, vervolgt, wondt, brengt smart over den onschuldige; en doet dat in de ijdele gedachte, dat God die dingen nooit thuis zal brengen. God bemoeit zich niet met al die dingen. Neen, nog erger, er is geen God in den hemel en daarom is er ook geen oordeelsdag die mij en mijn daden in 't licht zal stellen. Eigenlijk ben ik mijzelf tot God. Ik doe en laat wat ik wil en niemand is er in den hemel of op de aarde die mijn hand kan afslaan of zeggen: Wat doet gij? Ziet daar het dwaze einde van den hoogmoed. En die wordt in de kerk van Christus gevonden.

En de dupe daarvan is het arme, onschuldige, ellendige kind van God. Hebt ge wel eens gelezen van een Huss die smoorde in de rook van den brandstapel of

van Gottschalk die onmogelijk veel geleden heeft van wrede foltering. Dat geschiedde in de kerk.

Bij dat soort van menschen vindt ge niets dat zweemt naar onzekerheid, twijfel of zij wel in den goeden weg zijn. O neen, het vijfde vers legt er nadruk op, dat zijne wegen ten allen tijde zeker zijn. En hier ook weer: wat den mensch aangaat, die hem zou tegenkomen: Hij blaast op hem in arren moede. Dat wil zeggen: hij acht hem niet. Zij zijn hem niet meer waard dan den vergankelijken en zwakken ademtoch. En wat God aangaat: Zijn vergeldende oordeelen zijn zoo hoog verheven, dat hij er geen oog voor heeft. Hij siddert nooit voor God. Zijn gedachten waren immers: Geen God!

En wat zijn hartelevens aangaat, gaat hij uit van de gedachte, dat niets hem zal doen wankelen, dat van geslachte tot geslachte het kwade verre van hem zal zijn. Hem is nooit het haar te berg gerezen, starende op de oordeelen Gods. Hij weet niet wat het zeggen wil om nu al door God in de engte gedreven te worden. Er is geen hel voor hem. Geen kwaad zal zijn tente naderen.

Zijn mond, dat is, het woord, die wondere gave Gods, die ons zoo oneindig ver boven het brute schepsel zet, zijn mond is vol van vloek, bedriegerijen en list. Dat is de subjectieve beschrijving van het woord. Hij vloekt. Dat beteekent, dat hij zijn naaste het kwade toebrengen wil, of datgene en dien weg die tot het kwade leiden kan. Dat is vloek. In 't bijzonder doet hij dat door bedriegen en list. Het eerste ontdekt hem als een kind des satans. Men spreekt de leugen en weet dat het liegen is, doch met opzet stelt men het voor als de waarheid. List is nog dieper. List is ook leugen, doch het is het liegen in dien vorm en langs die slibberige paden welke passen bij het arme object. Een mooi woord er voor is psychologie, waardoor men studie maakt van het object (lees: prospect), opdat men uitvinde hoe zulk een stakkerd het gemakkelijkst en het zekerst valle voor den leugen.

In 't tweede gelid van den tekst hebt ge weer dat woord van den goddelooze, doch nu uit objectief oogpunt. Ik bedoel daarmede, dat ge hier het woord hebt naar zijn uitwerking op den godvruchtige die in den val liep. Het woord werd zwanger en baarde moeite en ongerechtigheid voor hem die de dupe wierd.

Dan volgen twee beelden die hetzelfde zeggen als de hierboven behandelende verzen, doch met een weelde van bijzonderheden.

De goddelooze heeft zich verschanst achter de muren die een hoeve omringen. Achter die muren, dat is, achter zijn schijnheiligheid en bedrog, achter zijn liegen en list, verbergt hij zijn ware gedaante en dat met het vooropgezette doel om hem te vangen. De onschuldige behandelt hem zooals hij zichzelf kent. Hij neemt voor waar aan al wat hij zegt; doch o wee! Straks ontpopt hij zich als de goddelooze en verscheurt den onschuldige,

Dat wordt ons ook nog graphisch geteekend door het beeld van een verscheurende leeuw. Die leeuw duikt neder, hij buigt zich, totdat zijn prooi dicht genoeg is en dan weerklinkt het gekrijt en het gejammer: het verscheuren begon.

Zoo gaat het ook in de kerk van Christus.

Plotseling en kwaadaardig, of ook zachtzinnig en met zoet gevlij, wordt ge aangegrepen; slechts het einde is hetzelfde: men had het voorzien op uw smart en moeite. Men genoot ervan, men ging er prat op, men roemde er over tegen anderen, de onschuldige werd geslagen. Jozef snikt nog ietwat, daar diep in de put; doch boven zit men te smakken van genot. "Zij zaten neder om brood te eten".

En de hemel is blauw en stil en onbeweeglijk.

De goddelooze zegt dan in zijn hart: ik heb succes.

Want, ziet ge, God heeft al dien tijd, dat ik aan 't slaan en schelden en rooven was geen woord gezegd. Hij hield zich stil. Zag Hij het al? het is nu al lang geleden. De zon bleef schijnen en het zomerbriesje bewoog maar nauwelijks het groenend loover. Er kraait geen haan naar. God heeft het allang vergeten. Daar zal tot in der eeuwigheid geen gedachtenis zijn aan het snikken van gewonde harten. Dacht ge nu werkelijk, dat God zich bemoeien zou met zulk een arme stakkerd die ook nog vuil en zondig is in zich zelf?

Ziet ge, dat wordt de dichter toch wel een beetje al te kras. Dat kan zijn rechtvaardige hart niet staan. 't Zou dan ook de fundamenteën van eeuwige gerechtigheid en alle deugd omverwerpen. Gedenkt er aan, dat de dichter kind Gods is. Hij draagt Zijn beeld.

Daarom herhaalt de dichter den kreet des verdrukten dien hij aan 't begin uitstootte en brengt hem ook verder. "Sta op, Heere God!"

In vers 12 hebt ge dan ook de overgang. Daar is een kentering. Van de ijdelheid tot datgene wat eeuwig vast is.

De dichter moet zich verwonderen in 't 13de vers. Hoe is het toch mogelijk, dat de goddelooze dien grooten God durft lasteren! Zou die dwaas nu werkelijk denken, dat God blind is? Zou hij nu werkelijk in zijn hart zeggen: God houdt er geen oordeelsdag op na?

Ach, wie van U heeft niet vaak met verwondering Uw folteraars gade geslagen met dezelfde vraag in de ziel?

Want voor de ziel van den dichter is het anders. Bij hem klinkt het *immers*.

Dat komt hier van daan: de godvruchtige wandelt met God. Hij ziet Hem ten allen dage; hij heeft geestelijk gezicht.

En hier is het verschrikkelijke van de heele zaak: de arme, de weduwe en de wees, mitsgaders allen die vertrappt, verguisd worden door den hardvochtigen goddelooze, leggen hun twistzaak, hun bloed en tranen in de handen van God.

A's dan de dichter al die smart in de handen van God ziet als een schat die bewaard wordt, kan het niet anders; dan begint hij te roepen om den oordeelsdag: Breek den arm des goddeloozen (ja, dan kan hij niets meer doen); zoek, proef zijn goddeloosheid! Breng het in 't gerichte, o God! En doe het zoo lang Heere, tot Gij niets meer vindt.

Ja, dan wordt het stille.

Ge zijt dan aangeland in de eeuwigheid. Geen wonder, dat ge dan begint te zingen. Daar wordt het snikken van 't slachtoffer verandert in een jubel des geluks. God is immers Koning tot in alle eeuwigheid: dus nu ook. Al is het ook dat Judas grijnst bij 't gril'ig licht in gindschen opperzaal bij valsche priesters; de onschuldige Jezus wordt versterkt van uit de troonzaal des Konings.

't Wordt dan stille. Aanvankelijke vrede des hemels.

De stem des verdrukten is overgegaan in het galmen van de hallels der overwinning.

G. V.

Reminded Of His Suffering

John 12:23, 24.

A peculiar incident, these Greeks, at the feast at Jerusalem.

That is, if we grasp the true relation of their coming to the feast and their request to see Jesus.

We read 'And there were certain Greeks among them that came up to worship at the feast (original: who were wont to go up): The same came therefore to Philip. . . . saying, Sir, we would see Jesus'. We do not deem it necessary to elaborate on their coming to the feast as something peculiar, for it was their custom. Nor is it of importance whether they were Greek Jews or Hellenes. We believe they were simply Gentiles, becoming proselytes and desiring to be incorporated in the commonwealth of Israel. In principle believers, perhaps, because it is a question of conjecture. Neither is it of great import. To sermonize on their coming as such, that is, their desire to see Jesus, is very dangerous, because the sum and substance may center around their great faith (of which we are in doubt), or their yearning after their Master (which be of an inquisitive nature). We do not believe that this record serves that purpose. It is not a question who they were and what can be said of their motives.

Their coming to the feast forms a part of the context. What is the context?

That coming events cast their shadows before.

The great events of history, that is of the revelation of the Kingdom of God, are preceded by certain events

announcing the coming of the Kingdom. Sometimes they are signs. Again they are miracles. Together, they are prophecies. The deliverance of Israel from the cruel bondage of Egypt were prophesied in the miracles performed by the Man of God, Moses. True, we call them the ten plagues and they most certainly were plagues to the Egyptians, but at the same time they were wonders or miracles of Jehovah. More precisely, the breaking through of the Covenant and its blessings. Supernatural, yes, to the world, but natural from a spiritual point of view to the Church. We mean, that they were not supernatural events to Moses and Aaron and the believing Israel. They expect the so-called supernatural by faith.

And does not the Book of Revelation show us clearly that great signs and many wonders shall come to pass before the coming of the Lord?

Thus we find it in this chapter and that in close connection with the suffering and death of the Saviour. We read of the anointing of the Lord at Bethany where Mary poured the costly ointment at the feet of Jesus. Beautifully explained by the Lord, that this was done against the day of his burying. A sign of His final suffering and impending death. However, the token of friendship is offset by the satanic remark of the son of perdition. 'Why was not this ointment sold for three hundred pence, and given to the poor', Judas being a thief and getting ripe for his hellish betrayal.

At the same time many people gathered at Bethany to see not only Jesus, but also Lazarus who was raised from the dead. Seemingly the Rabbi was and became more and more the center of interest. And the danger is noticed by the chief priests who consulted and concluded that not only Jesus, but also Lazarus ought to be put out of the way. The signs become plain as they increase.

And finally, did not the people praise Him when he made his entry in Jerusalem? And at the same time, do not the Pharisees become more and more determined that He must be killed, because the world is gone after him? The friends and disciples of the Lord may not understand these signs, the enemies do.

In this context we find also the appearance of the Greeks. We read of their request to see Jesus by means of Philip and Andrew. And these two seemingly rejoice in this fact, because their Lord and Master becomes more and more popular. It is to their liking and earthly expectation concerning the Kingdom to come. Peter, John, James, Philip and Andrew with the rest of them, consider it a good sign when the multitude follows Jesus. Their dreams are to be realized and their places will they prepare for themselves. And what an opportunity to have proselytes of Jewry come and to be numbered with the rest of the followers of Israel's King. The hour has come and it came with glory.

Yes, the hour has come.

And because of that hour, while no one perceives of the dreadful events that must happen, there is one, the Son of God who is the Son of Man finds in all and in every one of these happenings a reminder of His pending death and suffering on the Cross.

Let us look at the answer to the request of the Greeks. First of all, the audience is denied. The Lord does not speak to them directly. His answer is: You cannot see me. The hour has come. Which hour? The hour of my perfect sacrifice. There are some commentators who love to emphasize the coming of the Greeks as a prophecy of the multitude that once shall stand around the throne of God, being delivered by the Son of Man. Thus taken, the Greeks are a reminder of that fact, hence, our Lord must take courage to take the burden of the cross and pay also for their sins. We do not deny that the final result will be the deliverance of every one and from every tongue and tribe, given to Him by the Father. But it is not on the foreground. It is not even an important part. If this was the case, our Lord would have told them concerning these facts, perhaps as yet unknown to them. Instead, the Lord speaks concerning His suffering and death.

And when He speaks of His death He refers to it not as a simple matter of fact, but as the great and most necessary act of His will. He speaks of it by way of illustration or comparison. Unless a corn of wheat fall into the ground and die, it abideth alone; but if it die, it bringeth forth much fruit. Concerning His dying He speaks of it as a process through which He must pass in order that He may be glorified. His death is the only way to reach that glory.

Hence, He does not say the Son of Man must die, because His hour has come. If that were all that could be said, the Greeks would have been most welcome. They would then be of comfort. They could console Him, weep over Him, as Jerusalem's daughters did, when He accomplished His decease out of Jerusalem. To the contrary, the Lord does not want, nor does He need sympathy of the disciples nor of the Greeks. The hour is come, that is, the hour is not as yet, but will soon be there that the Son of Man be glorified, when His death shall come upon Him.

Strange as it seems, nevertheless, how apparently true it became to the Saviour, that these Greeks, being members of the Church that is to be saved, remind Him of His state of humiliation. He is like unto them in all things, without sin, it is true, but also without glory. And from the point of view of His humiliation He must hasten to the cross. At this moment He sees the connection between His humiliation and exaltation, His servitude and His kingship. He is the Man of Sorrows at this juncture, who must become the Lord of glory. Through that suffering He beholds His glory as the crown, the accomplishment of all His work. And that glory does not consist in this, that the gen-

tiles shall come unto Him, but the coming or the drawing of all to Him depends upon His glorification. And shall he make the Greeks glorious (and with them all His people) He must redeem them and through the perfect sacrifice make it possible that they shall enter into His glory.

What would it profit anyone of His people to be made like unto Him while He is in the state of humiliation, that is, in the state as He finds Himself at this moment? We know, do we not, that the difference between us and the modern man consists in this, we have a glorified Saviour, of whose glory we are partakers. He died and suffered, He paid and redeemed, He was raised and was made glorious. He went through death and the resurrection changed from the earthy into the heavenly. When His nature was glorified we were glorified with and through Him. The modern man also speaks of Jesus' glory, but it does not consist, as to the contents, in the glory of the Risen Redeemer, but in His mode of living. His principle and all that came upon Him on account of it. Hence, He is the example. And thus He should be the example for every man until His dying day, being meek and yet firm, being misunderstood, yet put up with all the frailties of His fellow-man. And thus the glory of the modernist ultimately is the grave. And after the grave? Well, the sweet remembrance of a good and real humanitaria. No more, no less. Which means less than nothing.

Truly, how sickening must such a gospel be, how void and powerless.

Salvation exists in being remembered while being dead.

But not so with the Saviour. He does not know of such fruit that shall follow. Never does He speak of such a remembrance. Besides, is it not true, that even the "best" (?) among men are not remembered very long? And those who write man's biography, if honest, will find many flaws in their heroes, not to speak of their sins.

The Saviour, in turning the Greeks away at this moment, comforts them at the same time with an eye to the future. He speaks of the fruit that shall be brought forth, when He is glorified. He must die for them. Why? Because the deepest cause of death is sin and guilt and eternal damnation. By the way of His death sin was atoned and paid for, because with the sins of His people upon Him, He descends in the nether parts. That was accomplished by means of the cross. But in His death as the payment for our sins, God raises Him on the third day. He buried the abominable sins of His people and out of the grave arose the glorious Redeemer, the Lord of heaven.

Hence, He is able to make us like unto Himself. Beautifully expressed in the latter part of this text. The grain falls into the earth and it dies. Yes, but it reappears in another form, bearing much fruit. And

as long as the grain remains in the barn, it cannot bring forth fruit. It must be sown and it must die. That is the process *in* nature.

So with the Saviour. Glory is only to be received by the process of death. Therefore, it was of no avail for the Greeks if the Lord made them like unto Himself. He stood there not in His exaltation, but in His humiliation. And only through death the Mediator was to be made glorious and until this had happened He would not be able to glorify His people.

After His glorification He brings forth much fruit. Calvary, the Cross and Christ's death is the sowing of the seed that must die. When He arose He received the Spirit to apply the work of the Saviour unto the hearts of His own. And through the Spirit He enters into the hearts of His people to make them like unto Himself. First, through regeneration and faith and the means of grace that the man of God may become perfect.

But also in the day of His coming.

Our humiliated body, sown in the grave shall arise and in that resurrection be changed through His Spirit and be made like unto His glorious body. Thus He brings forth much fruit. Now the believer enters into the death of his Head and through faith is made free from the power of sin and corruption and the curse of the law. Surely, the believer may shout for joy, because Christ was the Head, the Seed, entering death and through death receiving glory. And having died with Him, He also was raised with Christ on the third day.

And presently, eternity shall reveal that there is a multitude which no one is able to number. That is the bringing forth of much fruit.

He is in all things first. Better, He is of all who enter salvation, the firstling. First to taste death and also first to receive glory. Humanly speaking the one sacrifice looks rather insignificant. How is it possible that one dies for all, that in the one all are made alive and receive glory? But through faith it is one of the most beautiful wonders of the grace of God. And that to the glory of the Name of God Triune.

Therefore, He sacrificed Himself. Being reminded of His death by the knocking at the door of the heavenly kingdom by the Greeks, He prays, "Father, glorify Thy Name. Then came there a voice from heaven saying, I have both glorified it, and will glorify it again." That finally all glory be from the Father of all light and life and to His honor alone. And for that purpose, although His soul is troubled, and the reminder of His impending death may cut Him to the quick, yet, He is willing not to be saved from this hour. And when the hour has come, come for Him and through Him and for this cause He came to this hour that He, the Glorious Head, may lead many sons to glory.

W. V.

Calvin And The Reformation

The movement known as the "Reformation" is characteristically spiritual. It denotes that work of God whereby His people, His church was liberated out of the shackles of Roman Catholicism. To be sure, the Reformation also had far-reaching political results. Yea, to many it was merely political. This is due to the fact that the Roman Catholic Church, besides being a spiritual power, was also clothed with political might. Nevertheless, the Reformation, in its origin and according to its fundamental significance, is decidedly spiritual.

We associate especially two names with the Reformation: Martin Luther and John Calvin. Tonight we are interested in the latter. The subject given to me, "Calvin and the Reformation", although in itself a very broad subject, would emphasize, in my opinion, Calvin's place in the Reformation. To that end I will call your attention to three main thoughts: Calvin's training, his work, and his place in the Reformation.

Calvin's Training.

When I speak of Calvin's training, I purpose to emphasize that God very clearly trained him with a view to his life's task. John Calvin was born at Noyon, France, some sixty miles northeast from Paris, July 10, 1509, twenty-six years after the birth of Martin Luther at Eisleben, Germany, and therefore eight years before the mailing of the famous 95 theses to the church door at Wittenburg. Calvin was brought up in all the superstitions of popery, and this scholar of Noyon was blindly submissive to the Church, cheerfully complying with all her observances, and persuaded that the heretics had richly deserved their fate. Naturally of a timid and fearful disposition, he possessed that uprightness of heart which leads a man to sacrifice everything to his sacred convictions. Strictness of morals was led by the grace of God into strictness of doctrine. He was quiet and serious during his lessons, never shared in the amusements or follies of his schoolfellows during the hours of recreation, held himself ever aloof, and, filled with horror at sin, he would often reprimand their disorders with severity and even bitterness. Because of this he was known among the students as the "accusative case"—continually he would accuse and rebuke them. Among them he was the representative of conscience and of duty, so far was he from being as some of his calumniators have depicted him. The pale features and the piercing eyes of this scholar had already at the age of sixteen inspired his comrades with more respect than the black gowns of their masters. He was preëminently a scholar. He consecrated to study the whole force of his genius and of his will. He comprehended everything with unbelievable facility. He ran in his studies

while his companions were lazily creeping along. Accordingly, his master was compelled to take him out of the classes and introduce him singly to fresh studies.

Although belonging to the humbler class of his age, John Calvin nevertheless received an aristocratic training. His father, Gerard Calvin, not to be reckoned among the rich, desired that his children should receive the same education as those of the best families. A thorough Catholic, Gerard himself held an important office in the Roman Catholic Church, and lived therefore in familiar intercourse with the clergy and the chief persons in the province. This undoubtedly prompted him to seek the best in the field of education for his children. John was brought up strictly; from his earliest years he was compelled to bend to the inflexible rule of duty which soon became habitual to him. And it was chiefly to study that he devoted his time.

A spirit of piety showed itself early in the child's heart. Hence his father conceived the design of devoting his son to theology, then known as the "queen of sciences". At that time it was customary to bestow ecclesiastical titles and revenues on children. Children at ages of seven to eleven were made cardinals. Accordingly, upon John Calvin, at the age of twelve, was conferred the benefice of chaplain by the bishop of his community. A benefice was an ecclesiastical financial allowance to pursue one's studies in theology. He received the chaplaincy attached to an altar in the cathedral of Noyon. Thus Calvin became a member of the clergy and capable of entering into the holy order. Later the Catholic Church declared bitterly that she had fed John Calvin at her breast and harbored a snake in her bosom. At the age of fourteen, in 1523, John Calvin went to Paris to continue his studies. There he made great progress in Latin literature. Being a member of the holy order because of the benefice bestowed upon him, he came into contact with the godlessness among the clergy, in whose piety, he, as a good catholic, had had implicit faith. How he must have been shocked! It was also at this time, while the future reformer was growing to maturity in the college of La Marche in Paris, that Rome and her satellites were uniting every effort to hunt down and tread under foot whatever bore any resemblance to the Reformation. Already six years before, the 95 theses had been nailed to the church door at Wittenberg. And the blood of the Protestants was flowing freely in the country of France, inasmuch as the Reformation in France did not enjoy the political support as in Germany.

In 1528 his father ordered him to change his studies to law. Gerard had fallen out with the ecclesiastical authorities in Noyon. So he left Paris for Arleans. At these schools he came under the influence of a certain Melchior Wolmar, a humanist, and favorable to the Reformation. However, in 1531 his father died, and Calvin returned to Paris and to the study of Greek

and Hebrew, although from the summer of 1532 to that of 1533 he again was a law student at Arleans. It was at this time at Arleans that his fellow-students honored him, and students will not honor of their own accord dubious or disagreeable characters. This is worthy of remembering because of the slander of Calvin by the Roman Catholics. It was also some time in 1533 that, to quote his own words, "God, by a sudden conversion, subdued his mind to a teachable frame, having been too obstinately devoted to the superstitions of popery to be easily extricated from so profound an abyss of mire". Of the circumstances of this conversion nothing is definitely known, but its central experience was that God spoke to him through the Scriptures and the will of God must be obeyed. Now, however, he was immediately inflamed with an intense desire to make progress in the spiritual knowledge of true godliness, so that religion had henceforth the first place in his thoughts. Humanism was replaced by a thirst after the living God and a knowledge of Him out of the Scriptures. With renewed energy he applied himself to the study of the Scriptures, and particularly to the subjects of Greek and Hebrew. His learning in Latin, Greek, and Hebrew enabled him to become thoroughly acquainted with the Old and New Testaments and the writings of the many church fathers.

Among those with whom he discussed Reformed doctrine was his bosom friend, Nicolas Cop, who was elected rector of the university of Paris. In connection with Cop's inaugural address as head of the university to commend the Reformation to the cultured and brilliant audience which would attend. This address they planned together. Cop delivered it. He spoke on "Christian Philosophy". By "Christian Philosophy" he meant the gospel. This speech amazed the audience. In it Cop pleaded for reform, using language borrowed from Luther, but its concluding part was more independent, and in it was struck that note of certainty as to salvation which was to be a feature of Calvinistic doctrine. Because Cop had infuriated the theologians of the Sorbonne (the theological school in Paris), having branded them as sophists, he had to flee Paris. Also Calvin fled because his intimacy with Cop was known. Shortly afterward Calvin returned to Paris, but his sympathy with the Reformation could not be hidden, and hence he no longer felt safe in the city where already so many had been imprisoned for their faith's sake. In January of 1534, at the age of 25, he went forth a wanderer, usually living under an assumed name. Apparently his light was to remain hidden. However, he had been trained, by God, for his work in the Reformation.

Calvin's Work.

Calvin's life's work centered in Geneva. Except for a brief stay in Strassburg he labored in Geneva until the end of his life. It was in September of 1536 that

he, at the age of 27, accepted the position of teacher in this city of Zwitzerland. In the year 1535, during his wanderings and while at Basel, he wrote his famous "Institutes of the Christian Religion". To be sure, this work received considerable revision and alteration at various times; yet it is amazing that such a profound work, even as far as its first editions is concerned, should have been completed by a man at the age of 26 or 27. Calvin took up his abode in Geneva upon the urging of Farel, who proclaimed upon him the curse of God if he were to leave Geneva. With Farel Calvin worked in perfect harmony, himself declaring, "We were one heart and one soul". Calvin's career in Geneva was a turbulent one. In 1539 he was banished from the city and labored in the midst of a congregation in Strassburg for approximately a year. He returned to Geneva because, when a cardinal of the Roman Catholic Church, during Calvin's absence, attempted to induce the city to return to Catholicism, this city realized that only Calvin was able to refute convincingly the arguments of the Catholics. This the reformer did in his own masterly manner upon returning to the city which had exiled him. Of course, we cannot enter into a detailed discussion of his work in Geneva. There he encountered fierce opposition from many quarters, particularly from those who resented his rule as with an iron hand. He was fully determined to preserve and maintain the purity of the Church of God. With untiring vigor he fought against the evils of the people. Calvin believed in church discipline to the fullest extent. We must remember in this connection that although he believed that only the Church was authorized to exercise discipline and determine whether a person should be subjected to censure, nevertheless the civil government was called upon to punish all evildoers, including those who committed sins which today are not considered punishable by the State. Calvin believed that also in this manner the State must ever stand ready to defend and aid the church of God. With respect to the church the great reformer distinguished between the Church Visible and Invisible. Only when he spoke of this distinction he did not mean to imply that the former, in distinction from the latter, consisted of good and evil. The Church Invisible, according to Calvin, was the elect body of Christ. The Church Visible was its manifestation, revealing itself in the pure preaching of the Word, the proper administration of the sacraments, and a Christian walk. To maintain the purity of the Church of God he labored in Geneva, and he regarded the State as obliged to assist him therein.

Many were his labors and untiring his efforts in Geneva. His work concerned primarily the proclamation of the gospel. Besides preaching, catechetical instruction was given to the seed of the church. Calvin wrote his own catechism books. Although his catechism books did not have the genial and artless sim-

plicity of Luther, they, like everything which flowed from the pen of the reformer, are remarkable for their theological thoroughness and solidity. In concluding our brief account of his work we must make mention of a very important matter. In 1558, when Calvin was 49 years old, an academy was founded in Geneva. This institution was primarily designed for the education and training of theologians. Calvin would gladly have expanded it into a university, but for this the financial resources of the small community of Geneva were inadequate. Theodore Beza was the first rector. In the very first year after its founding, nine hundred men, from almost all the nations of Europe, entered their names upon the rolls of the institution. Tremendous was the reformer's influence which he exerted upon foreign countries. His correspondence was immense and extended in all directions. His industry was marvellous. To be condemned to idleness, as he occasionally was when sickness interfered with his labors, was most painful to him. His works are well known. Besides his "institutes", he completed a commentary on almost all the books of the Bible, a work which is noted for its general soundness. However, his incessant mental exertions at length consumed his physical strength. These troubles at the last increased to such an extent that he went to the pulpit from his bed, and returned to the latter immediately after the close of the service. He was at last compelled to permit himself to be either carried or supported to his lecture-room. Exhausted with labor and borne down by sickness, he longed for repose. On the eighth of February, 1564, he preached his last sermon. On the second of April he caused himself to be carried to the church on a litter, listened to the sermon, and received the sacrament from the hand of Beza. He died at eight o'clock in the evening of May 27, retaining his consciousness to his last breath. His burial was very simple, without the slightest ostentation. And one of the greatest soldiers in the army of the living God had passed on to his eternal reward.

Calvin's Place in the Reformation.

Finally we face the question: What is Calvin's place in the Reformation? He was the third of the three reformers, Luther,—Zwingli,—Calvin, but he was the third only in time. Much has been written of Luther and Calvin with respect to their personal characteristics. One hears of the immediate attraction to the heart-winning Luther; Calvin, on the other hand, because of his oftentimes startling severity, is often viewed as devoid of all sensibility, as one destitute of love. To this we answer, firstly, that a zeal for the truth of God's Word consumed him, as it were. Secondly, it is known that the French Reformer at no time disdained diligently to visit and care for the sick in the city whenever it was possible. The inexhaustibleness of Calvin's loving impulse to help and advise on every side, and to comply with all requisitions upon him, from the weight-

iest demands upon his Christian charity to the little courtesies of friendship, is most brilliantly evidenced by his extensive correspondence. How many tears were dried up by this apparently austere man! In this respect he is in no wise inferior to Luther, and it may well be that he not infrequently surpassed him in tact and tenderness. The most loving tenderness and care are always exhibited by those who are thoroughly acquainted with the Word of God.

With Luther the Reformation was mainly soteriological. His salvation stood upon the foreground. It was the burning question. Luther is characterized throughout by seeking grace for his soul. Overwhelmed by his consciousness of sinfulness was he even after he became priest and professor in Wittenburg. In fact, it was this seeking for peace which led him from the study of law to the priesthood. However, his pursuit of peace quickly led him into conflict with the customs and rituals of the Roman Catholic Church. Yea, what is more, the practices and very heart of that church hindered him in the pursuit of peace, was to his soul a barrier and stumbling-block in his seeking for the living God. Luther, finally assured of justification only through faith, assured of this justification as received from God alone without any human intermediaries, began to labor against these false practices within the church. Doing so, it became apparent that he attacked her very foundations, and was therefore excommunicated.

John Calvin went further. Understand correctly, Luther's struggle was not a superficial struggle. The question of peace for one's soul is profound. Yet, Calvin went further. And, let us not make a mistake with respect to the reformer of Geneva. He also knew by experience the meaning and the power of sin. However, and this was especially true of Calvin, the matter of salvation was far more profound than mere personal salvation. Man's salvation is not an end but only a means. We have been called out of darkness into God's marvellous light in order that we may proclaim the blessed virtues of that God. The story of God was the French reformer's theme throughout. Of that glory of God the Scriptures spake to him. And with all his amazing learning and almost unbelievable capacity for work and sharp understanding he applied himself, with all the God-given love of his heart for the truth, to the study of the Word of God. That Word he studied, that Word he preached, the honor of that Word he diligently upheld. Scripture was his only guide, his only rule of life. His knee he bowed to nothing else. All his life long the Lord had led him in that way. God had gifted him with a brilliant mind. His childhood and youth had been spent in study. With the writings of the scholastics and early fathers he was thoroughly acquainted. His tireless passion for study had given him tremendous learning. And God, by His Spirit, had subjected that brilliant mind unto the know-

ledge, the saving knowledge of Himself as revealed in His Word. "A dog", thus he wrote once, "barks when he sees his master attacked; it would be cowardice for me to see the truth of God attacked and keep silence." This man, who could treat his most bitter enemies with the greatest kindness, became an uncontrollable fury when the glory of God was at stake.

Calvin's importance in God's work of the Reformation, which denotes the return of *the* people of God unto Jehovah, is, as we see it, three-fold. Firstly, he maintained the principle of the authority of Holy Writ as the only authority and basis for the faith and life of the Church, in contrast with the usurped authority of the Roman clergy and the exclusive authority of the pope. Maintaining this principle he rocked and caused to crumble the very foundations of that Church. Scripture was his only text-book. Scripture was his only rule of life. To the Scriptures he turned, and through his God-given genius he preached, revealed the Word of God to the people. The Word of God was John Calvin's sword. And how he wielded it! Secondly, in maintaining the Scriptures, he maintained their cardinal truth: the sovereignty of God. It is hardly necessary for me to prove this. People today prate of Calvinism, a calvinism which certainly would sound strangely foreign to the reformer, whose name it bears. People today prate of a calvinism whose underlying principle seems to be a control of the whole world, in a universal, common sense, for God, possible by and based upon the theory of a common grace. I say, it is hardly necessary for me to refute this. Since when is man's natural goodness before God ever to be viewed as the heart of the reformer's teaching? Calvin's common grace (he believed in common grace) was to him a secondary issue, something which seems to fit in rather awkwardly with his conception. Calvin is known in history as proclaiming the sovereignty of God. This, of course, controlled all his other conceptions. Hence he proclaimed the truths of unconditional election and reprobation, man's natural hopelessness and corruption, so that all his virtues are but brilliant vices, the Christ as the only and all-powerful Savior, and the irresistible efficacy of grace. This is Calvinism. And also this shook the very foundations of Catholicism. Finally, Calvin's importance was universal. To him there was neither Greek nor Scythian, neither Frenchman, German, nor Swiss, but only the new creature in Christ Jesus. Calvin's influence, by means of his theological academy and immense correspondence, reached out to the nations of the then known world. Luther provided the spark which set the Church of God on fire; Calvin laid its foundations, as upon the Word of the living God.

John Calvin died at the age of 55. He passed away because he could live no longer. He died thoroughly exhausted. But his work was finished. He had split wide open the human defences of the church which

barred the way for God's people unto the living God. To God be ascribed all glory for His work accomplished by this servant of our God.

H. V.

(N.B. This speech was delivered at the last December meeting of our League of Men's Societies.)

Puritanism In England

CROMWELL'S PROTECTORATE.

Cromwell allowed a large degree of toleration to all Protestants, viz., the Presbyterians, the Episcopalians and the Congregationalists. He left the great majority of clergymen undisturbed.

His rule, however, was disliked for its rigor on the one hand and for its broad tolerance on the other. As the result of his tolerance there was much controversy of rival religious bodies. For the great majority of the people of England this was greatly distasteful. This majority wanted peace and to get peace they would see one established form of the faith inculcated upon the nation, that all controversy might cease.

Oliver Cromwell died in 1568. He was succeeded by his son Richard, who found the burden which even his father had borne uneasily unsupportable to him and he resigned, and retired into private life.

Weary of the confusion and alarm that prevailed under the committee of safety, that was now formed to guide the destinies of the nation, the nation as one man turned their eyes to the son of the former sovereign, Charles II.

Charles II was a wicked man. At the time of his ascendancy to the throne he was only 30 years old, but already a veteran in vice. He was a consummate hypocrite, e.g., he so regaled the English Presbyterians sent over to wait on him in Holland with pious discourse that they thought that they were getting as king an experienced Christian. He knew how to bewail the sins of his father and could talk of the power of godliness as fluently as if he had been pupil all his days to a Puritan. Yet there were two things he lacked: a conscience and a heart. He was a tyrant. He prized his throne because it enabled him to wallow in low, bestial pleasures. His first move was an attempted union between the Anglicans and Presbyterian parties. His object was to include both parties in the church. However, there was a rising tide of national reaction against Puritanism. It was too strict and too godly for the masses. This tide the king could not stem. The first Parliament chosen after his restoration was fiercely royalist and Anglican. The first Parliament made provisions to bar the Puritans from the church,

so the convocations of Canterbury and York met and made some six hundred changes in the Prayerbook, all derogatory to Puritanism. This changed Prayerbook received the royal assent.

By the Act of Uniformity the use of any other service than that of the revised Prayerbook was forbidden under heavy penalties. Each clergyman was asked to take an oath of assent to all and to every thing contained therein, and the clergy had to declare that it was unlawful to take up arms against the king. From 1500 to 2000 Presbyterian ministers gave up their places rather than take the oath. The result was that the Puritan party was banished from the Church of England. Several acts soon followed, induced in part by fear of conspiracy against the restored monarchy. A fine, imprisonment, and ultimate deportation were the penalties for the presence at a service not conducted according to the Prayerbook.

Notice the wickedness. The Anglicans by their measures forced the Puritans out of the church, yet would grant them no freedom of worship.

Yet despite this persecution, dissenting preaching and congregations continued.

This work of destruction was carried very far. No pains were spared to render the non-conformists or Puritans odious. They were branded with vile names and loaded with the guilt of murderous plots. According to one authority six hundred persons were hanged.

The ambition of the Anglican church was to maintain itself as a state church. This could be done by cleaving to the King, and by flattery convert him to the suppression of Puritanism. So the King was told that his throne was not secure, that there was ever danger of conspiracy against him by Puritanism. Hence Parliament, which was predominantly Anglican, by the so-called Five Mile Act bade every minister to take the oath condemning resistance to the King and pledging no attempt at any change of government either in the state or the church. The King, of course, was pleased by this support and loyalty of the Anglican Parliament and raised no objection therefore when Parliament by its acts forced the Puritans out of the church.

King Charles was a great spendthrift. He was constantly in need of money, much more than Parliament was willing to furnish him. Louis XIV of France gave Charles access to his inexhaustible purse with the purpose of attaching Charles to his person and using him as a tool for the execution of his designs. He aimed at nothing less than to bring all Europe under his sway and extirpate Protestantism. Charles secretly promised to co-operate with him, for in his heart he was Catholic, though openly repudiating Catholicism. So he joined the King of France in a war against Holland.

So with dragoons hewing down Protestants in Scotland, with arbitrary edicts wasting Protestantism

in England, with Holland smitten down and Louis XIV standing over it with a great sword, it seemed as if the last hour of the Reformaton had come and the triumph of the Jesuits assured.

Meanwhile King Charles was suddenly seized by a violent illness. Previously he had been in good health, so that men whispered that he had been poisoned to make room for his brother, the Duke of York, James II, because Charles did not give himself with heart and soul to the project of the Pope. He was too lazy for that. It soon was evident that the King was dying. His features were ghastly and his pains wracking as he complained of the fire that burned in him. His couriers looked on with perfect indifference as he died. Behind him was a past of crime, around him two kingdoms groaning under his tyranny, before him the judgment throne; yet he neither felt the burden of his guilt nor seemed to dread the reckoning.

All the while he was professing to be of the Church of England, expressing both zeal and affection to it, he was secretly reconciled to the Church of Rome. He died in 1685, at the age of 54. His corpse was treated with great indifference, his burial mean, without pomp.

His brother, James II, reigned in his stead. A daughter of this monarch was married to William of Orange of the Netherlands. James II made it his ambition to put down Protestantism. His first move was his attack on constitutional government. He remodeled the bench of the judges. This remodeled bench was willing to fall in with the measures of the court. It decreed that monarchy and hereditary succession were by divine right, that the legislature was vested in the person of the prince, that the power of the King to dispense with law was law. The judgment of the bench was that the kings of England are sovereign princes; and that the laws of England are the king's laws; and in the third place that it is an inseparable prerogative of the kings of England to dispense with all penal laws in particular cases and for particular, necessary reasons; fourthly, that of those reasons and necessities the king is the sole judge; fifthly, that this is not a trust invested in or granted to the king, but the ancient remains of the sovereign power of the kings of England which never yet were nor could be taken from them.

This sapped the liberties of England to their very root. It was an overthrow of the power of the constitution, as complete as it was sudden.

The king proceeded to exercise his usurped power without reserve. Promotions and favors were showered all around upon members of the Church of Rome. Popish seminaries and Jesuit schools were founded not only in London but in all the larger towns, and Romish ecclesiastics of every rank and name swarmed the land. The Romish Church was again regularly organized. Four bishops were publicly consecrated and under the title *vicar apostoli* sent down to the provinces to exer-

cise their functions in the dioceses to which they were appointed. A mighty harvest of converts was looked for and that it might not be lost from want of laborers to reap it, regulars and seculars from beyond the sea flocked to England to aid in gathering it in.

The Protestant Anglican Church of England was rapidly losing its right to the name national. It was gradually disappearing from the land under the work of the king, by which her rights were being usurped by Popish candidates.

This so-called dispensing power of the King while daily enlarging the sphere of the Romish Church was daily contracting that of the Protestant one. The Protestants were forbidden to preach on controverted points, while the priests were urged to attack the Protestant faith. This the priests did with all their power. Their sermons were printed by secret authority and distributed throughout the land. Apparently the King was opposed to both Catholics and Protestants alike preaching on controverted points, for he issued an edict to that effect. The King's order had just the opposite effect of that which he intended. It called forth in defence of Protestantism a host of mighty intellects and brilliant writers, who sifted the claims of Rome to chaff, and thus exposed the falsehood of her contentions, in such a way that popery was better understood by the people of England than ever before. Against these powerful writers was pitted perhaps the shallowest race of popish controversialists that ever attempted to defend their church. They did little besides translating a few French works into English. Hardly a week passed without a Protestant sermon or tract being issued from the press. They were written with a cutting logic, and destroyed the Romish defenses. The exposure was complete. The discomfitted Romanists could only exclaim, that it was bad manners to treat the King's religion with such contempt.

To silence these Protestant plans, a new court of inquisition was established. The members of the commission were empowered to exercise all manner of ecclesiastical jurisdiction, in other words, to put the Church of England in the grave. A beginning was made by attacking Dr. Sharp, a learned divine, an eloquent preacher. The King sent an order to the bishop of London to suspend Dr. Sharp. The bishop excused himself by stating that the order was contrary to law. Dr. Sharp was then suspended by the court of ecclesiastical commission.

The Jesuits said to the King that his prerogatives were being disputed by the Church of England (this was actually the case), that therefore the army alone was the safe basis for his power. Accordingly James assembled an army of 15,000. The nation now saw a cloud gathering over it, a cloud that was threatening to burst.

It was while the King was pursuing this course, that he published his gracious declaration for liberty

of conscience. The real purpose of this indulgence was to set men free from the established Church of England.

The King by this time had overtaxed the patience of the English people. He was overturning laws, filling the judicial bench with his own men, remodeling the Church and the universities, strengthening the popish element of the army by Catholic recruits from Ireland; Parliament he dissolved; in brief, he was destroying the privileges of the people of the Protestant religion of England. England was fast sinking into the abyss from which Wycliff's spirit had rescued it.

The people of England turned their eyes in search of a deliverer from the continent, and they fixed their eyes on William III of the house of Orange. He proved to be the one man in Europe capable to sustain the burden of sinking Protestantism. Ranged against him were Austria, Spain, France and James II. These powerful kingdoms were all leagued together for a common faith and a common interest. On the other hand the prince gathered around him what allies he could from the Protestants of Europe. King James soon received from his envoy at the Hague the news of the prince's design to descend on England. When he received this news, the King was speechless. The first thing he did was to try to fill the nation with fear of the deliverer. A proclamation was issued that a great and sudden invasion from Holland with an armed force of foreigners would speedily be made, and that, under the pretence of saving liberty and religion, proposed the utter subjugation of the people to the foreign power.

The King's next move was to reverse his whole policy. However, the news of the Dutch fleet bearing William III, induced the King to immediately withdraw his concessions again. The King now sank lower than ever in the confidence of the nation. Soon the prince was in England. His journey was prosperous. The King's fleet was at hand to drive him back. Due to a shifting of wind and a severe storm the King's fleet was incapacitated for an entire year so that the prince could enter without opposition. The King fled. All deserted him, his fleet, his army, his friends, his flatterers, his children and even his wife. He was alone, and finally fled to France to his wife who had preceded him. King William ascended the vacated throne of England, as the representative of Protestants in Europe, February 13, 1689.

Seven bishops refused the allegiance to the new sovereign and with them about four hundred clergy. To them James II was still the Lord's anointed. They were deprived of freedom of worship.

By the Toleration Act of May 4, 1689, all who swore allegiance to William and Mary, and rejected the jurisdiction of the Pope, with transubstantiation, the mass, the invocation of the virgin and the saints, and subscribed to the doctrinal portions of the 39 Articles,

were granted freedom of worship. Diverse forms of Protestant worship could now exist side by side. The Dissenters, those that broke away from the Anglican Church because its head was the King of England, amounted to a tenth of the population of England, and were divided into Presbyterians, Congregationalists, Baptists and Quakers. There was then religious freedom. However, no such privileges were granted to those denying the Trinity and the Catholics. The effective relief of the Catholics did not come till 1791 and was not complete till 1829.

RESTORATION OF SCOTLAND.

In Scotland Episcopacy (the Anglican State Church) was restored. All the acts that had raised Presbyterianism to the state religion of Scotland were annulled. It will be recalled that in 1643 Episcopacy had been abolished by parliament and a thoroughly Presbyterian system of church government, a directory of worship, and a new Calvinistic confession known as the Westminster Confession had been prepared by an assembly known as the Westminster Assembly. These preparations had been adopted by Parliament in 1648. It meant the abolition of Episcopacy as the state religion. This had happened under the protectorate of Cromwell. However, Cromwell died in 1658.

The monarchy was restored with Charles II at the head in 1616. In 1661 he was able to persuade Parliament to abolish, Presbyterianism as the state religion in the three islands, England, Scotland and Ireland. In September of the same year four bishops were appointed in Scotland. Further, all officebearers, including the Presbyterian, were required by Parliament to disown the covenants of 1638 and 1643. A word about these covenants. The first of these, the Covenant of 1638, had been made because Charles I had ordered the imposition of a liturgy which was essentially that of the Church of England upon the church folk of his entire realm. Scotland, it will be recalled, had flared up in opposition, and in 1638 had signed a national covenant to defend the true religion, Presbyterian Calvinism. Five years later in 1643 Presbyterian England, Scotland and Ireland formed the Solemn League and Covenant for the preservation of the aforesaid religion. It was these covenants that Charles I in 1661 required all office-bearers in Scotland to disown. Besides, two years later Parliament imposed a heavy fine upon all church-goers of Scotland for absence from the new Episcopal governed churches. Further many Presbyterian ministers were removed from their office and from their flock by Parliament. The sheep, or parishoners, who claved to their pastors and who thus refused to place themselves under the administration of the bishops placed in the room of the deposed pastors, were heavily fined. If they refused to pay, soldiers were quartered with them. Many of these op-

pressed supporters of the Covenants, or Covenanters as they are known in history, engaged in an uprising known as the Pentland Revolt. Pentland was the leader. This uprising was ruthlessly crushed and the Presbyterians treated with great severity. In retaliation one of the King's bishops, Sharp, was murdered. This crime was followed by another uprising. This revolt was also crushed, at Bothwell Bridge. The captured insurgents were treated with great severity.

Six months later, the King's brother James, later James II of England, was put in charge of Scottish affairs. The uncompromising Presbyterians, now known as Cameronians, from one of their leaders, Richard Cameron, were now hunted-down folk. James II, or VII as he was numbered in Scotland, oppressed the Cameronians with such severity that the first year of his reign became known in history as the "killing time". The government's barbarity toward the Presbyterians is unbelievable. The twelve hundred who had surrendered themselves at Bothwell Bridge were stripped almost naked, tied two by two, and driven to Edinburgh. On the way they were treated with great inhumanity. Arriving at their destination, whereas the prison was full, they were penned like cattle in the Grey Friar's churchyard. Their misery was heart-rending. They were left without the slightest shelter. They were exposed to all kinds of weather and made to sleep on the bare earth. They were treated cruelly by their guards, who robbed them of their little money and often drove away the citizens who sought to relieve their great sufferings by bringing food and clothing. This continued for five months. At the end of this time but two hundred of the twelve hundred remained! The others died of exposure, ill-treatment and hunger. These two hundred were embarked aboard a vessel and transported to Barbadoes. The heat and the thirst in the floating dungeon was unbearable. The ship was overtaken by a terrible tempest and thrown upon the rocks. Many of the prisoners died. Those that escaped were carried to Barbadoes and sold as slaves.

G. M. O.

And When He Had Taken The Five Loaves. . . .

And when He had taken the five loaves and the two fishes, he looked up to heaven and blessed, and brake the loaves, and gave them to his disciples to set before them; and the two fishes divided he among them all.

Mark 6:41.

Herod first heard of Jesus immediately after the Baptist's death. While some said that this Jesus so much spoken of was Ilias, or one of the prophets, there were others about the Tetrarch who suggested that He

was John risen from the dead. Herod had little faith, but that did not prevent his lying open enough to superstitious fancies. He was ill at ease about what he had done on his birthday feast—haunted by fears that he could not shake off. The suggestion about Jesus fell in with these fears, and helped in a way to soothe them. And so, after some perplexity and doubt, at last he adopted it, and proclaimed it to be his own conviction, saying to his servants, as if with a somewhat lightened conscience, "This is John whom I beheaded: He is risen from the dead: and, therefore, mighty works do show themselves forth in him".—John had done no mighty works as long as Herod knew him, but now, in this new estate, he had risen to a higher level, to which he, Herod, had helped to elevate him—he would like to see him in the new garb.

The disciples of John, who came and told Jesus of their masters' death, had to tell Him also of the strange credulity and curiosity of Herod. We are left to imagine the impression their report created. It came at the very time when the twelve had returned from their short and separate excursions, and when, as the fruit of the divided and multiplied agency that had been exerted, so many were coming and going out and in among the re-assembled band, "that they had no leisure," we are told, "so much as to eat". For Himself and for them, Jesus desires now a little quiet and seclusion; for Himself—that He might ponder over a death prophetic of His own, the occurrence of which made, as we shall see, an epoch in His ministry; for them that they might have some respite from accumulated fatigue and toil. His own purpose fixed, He invited them to join Him in its execution, saying to them, "Come ye yourselves into a desert place and rest for a while." Such a desert place as would afford the seclusion that they sought, they had not to go far to find. Over against Capernaum, across the lake, in the district running up northward to Bethsaida, are plenty lonely enough places to choose among. They take a boat to row across. The wind blows fresh from the northwest. For shelter they hug the shore. Their departure had been watched by the crowd, and now, when they see how close to the land they keep, and how slow the progress is they make, a great multitude out of all the cities—embracing, in all likelihood, many of those companies which had gathered to go up to the Passover—run on foot along the shore. A less than two hours' walk carries them to Bethsaida, at the northern extremity of the lake. There they cross the Jordan, and enter upon that large and uninhabited plain that slopes down to the lake, on its northeastern shores. Another hour or so carries them to the spot at which Christ and His disciples land, where many, having outstripped the boat, are ready to receive them, and where more and more still come, bearing their sick along with them. It was somewhat of a trial to have the purpose of the voyage apparently thus baffled,

the seclusion thus sought after, violated; but if felt at all, it sat light upon a heart which, turning away from the thought of self, was filled with compassion for those who were "as sheep not having a shepherd". Retiring to a neighboring mountain, Jesus sits down and teaches, and heals; and so the hours of the afternoon pass by.

But now another kind of solicitude seizes on the disciples. They may not have been as patient of the defeat of their Master's purpose as He was Himself. They may have grudged to see the hours which He had destined to repose broken in upon and so fully occupied. True, they had little to do themselves but to listen, and wait and wait. The crowd grew, however; stream followed stream and poured itself out upon the mountain side. The day declined; the evening shadows lengthened; yet as if never satisfied, that vast company still clung to Jesus, and made no movement to depart. The disciples grow anxious. They came at last to Jesus and said, "This is a desert place, and the time is now past; send the multitude away, that they may go into the country round about, and into the villages and lodge, and buy bread for themselves, for they have nothing to eat." "They need not depart", said Jesus; "give you to them to eat." Turning to Philip, a native of Bethsaida, one well acquainted with the adjoining district, Jesus said in an inquiring tone, "Whence shall we buy bread that these may eat?" Philip runs his eye over the great assemblage, and making a rough estimate of what would be required, he answered, "Two hundred pennyworth of bread would not be sufficient for them, that every one might get a little; shall we go and buy as much?" Jesus asked how much food they had among themselves, without needing to go and make any further purchase. Andrew another native of Bethsaida, who had been scrutinizing the crowd, discovering some old acquaintances, said, "There is a lad here, who has five barley loaves and two small fishes; but what are they among so many?" "Bring them to me," said Jesus. They brought them. "Make the men," He said, "sit down by fifties in a company"—an order indicative of our Lord's design that there might be no confusion, and that the attention of all might be directed to what He was about to do. The season was favorable—it was the full spring-tide of the year; the place was convenient—much green grass covering the broad and gentle slope that stretched away from the base of the mountain. The marshalling of five thousand men, besides women and children into such an orderly array, must have taken some time. The people, however, quietly consented to be so arranged, and company after company sat down, till the whole were seated in the presence of the Lord, who all the while had stood in silence, watching the operation, with that scanty stock of provisions in His hand. All eyes are now upon Him. He begins to speak; He prays; He blesses the five loaves and two fishes, breaks

them, divides them among the twelve, and directs them to go and distribute them among the others.

And now, among those thousands—sitting there and arranged so that all can see what is going on—the mystery of their feeding begins to show itself. There were one hundred companies of fifty, besides the women and children. In each apostle's hand, as he takes his portion from the hand of Jesus, there is not more than would meet one man's need. Yet as the distribution by the twelve begins, there is enough to give what looks like a sufficient portion to each of the hundred men who sits at the head of his company. He gets it, and little enough as it seems for himself, he is told to divide it, and give the half of it to his neighbor, to be dealt with in like fashion. All eat, all are satisfied. "Gather up", said Jesus, as He saw some unused food lying scattered upon the ground, "the fragments that remain, that nothing be lost." They do; and while one basket could hold the five loaves and the two fishes, it now takes twelve to hold these fragments.

Let us notice the effect of this miracle. One of its singularities, as compared with other miracles of our Lord, was this: that such a vast multitude were all at once not only spectators of it, but participators of its benefits. Seven or eight thousand hungry men, women, and children sit down upon a hillside, and there before their eyes for an hour or two—full leisure given them to contemplate and reflect—the spectacle goes on, of five loaves and fishes, under Christ's blessing, and by some mysterious acting of His great power, expanding in their hands till they are all more than satisfied. Each sees the wonder, and shares in the result. It is not like a miracle however great, wrought instantly upon a single man. Such a miracle the same number of men, women and children might see, indeed, but could not all see as each saw this. The expression here of a very marvelous exhibition of the Divine power, so near akin to that of creative energy, was one so broadly, so evenly, so slowly, and so deeply made, that it looks to us just what we might have expected when the thousands rise from their seats, when all is over, and say one to another, what they had never got the length of saying previously, "This is of truth that prophet that should come into the world". No longer any doubt or vagueness in their faith—no longer a question with them which prophet or what kind of prophet He was. He is none other than their Messiah, their Prince. He who can do that which they had just seen Him do, what could be beyond His power? He may not Himself be willing to come forward, assert His right, assert His power—but they will do for Him—they will do it now: they will take Him at once, and force Him to be their king. Jesus sees the incipient action of that leaven which, if allowed to work would lead on to some act of violence. He sees that the leaven of earthliness and mere Jewish pride and ambition has entered even among the twelve, who, as they see and hear what is

going on, appear not unwilling to take part with the multitude. It is time for Him to interfere and prevent any such catastrophe. He calls the twelve to him, and directs them to embark immediately, to go alone and leave Him there, to row back to Capernaum, where, in the course of the night or the next morning He might join them. A strange and unwelcome proposal—for why should they be parted, and where was their Master to go, or what was He to do, in the long hours of that lowering night that was coming down in darkness and storm upon the hills and lake? They remonstrate; but with a peremptoriness and decision, the very rarity of which give it all the greater power, He overrules their remonstrances, and constrains them to get into the boat and leave Him behind. Turning to the multitude, whose plot about taking and making Him king, taken up by His twelve chief followers, this transaction had interrupted, He dismisses them in such a way, with such words of power that they at once disperse.

And now He is alone. Alone He goes up into a mountain—alone He prays there. The darkness deepens; the tempest rises; the midnight comes with its gusts and gloom. There—somewhere on that mountain, sheltered or exposed—there, five or six hours, till the fourth watch of the night, till after dawn—Jesus holds His secret and close fellowship with God. Into the privacies of these secluded hours of His devotion we presume not to intrude. But if, as we shall presently see was actually the case, this threatened outbreak of blinded popular impulse in His favor—the attempt thus made, and for the moment thwarted, to take Him by force, and to make Him king—created a marked crisis in the history of our Lord's dealings with the multitudes, as well as of their disposition and conduct toward Him,—this night of lonely prayer is to put alongside of the other instances in which, upon important emergencies, our Savior had recourse to privacy and prayer, teaching us, by His great example, where our refuge and our strength in all like circumstances are to be found.

Meanwhile it has fared ill with the disciples on the lake. Two or three hours' hearty labor at the oar might have carried them over to Capernaum. But the adverse tempest is too strong for them. The whole night long they toil among the waves, against the wind. The day had dawned, a dim light from the east was spreading over the water; they had rowed about twenty-five or thirty furlongs—were rather more than half way across the lake—when, treading on the troubled waves, as on a level, solid pavement, a figure is seen approaching, drawing nearer and nearer to the boat. Their toil is changed to terror—the vigorous hand relaxes its grasp—the oars stand still in the air or are rather feebly plied—the boat rocks heavily—a cry of terror comes from the frightened crew—they think it is a spirit. He made as though He would have passed them by—they cry out the more. For though

so like their Master as they now see the form to be, yet if He go past them in silence, it cannot be other than His ghost. But now He turns, and, dispelling at once all doubt and fear, He says, "Be of good cheer; it is I—be not afraid." He is but a few yards from the boat, when, leaping at once—as was no strange thing with him—from one extreme to the other, Peter says, "Lord, if it be thou"—or rather, for we cannot think that he had any doubt as to Christ's identity—"Since it is thou, let me come unto thee on the water". Why not wait till Jesus comes into the boat? Because he is so pleased, so proud to see his Master tread with such victorious footsteps the restless, devouring deep; because he wants to share the triumph of the deed—to walk side by side, before his brothers, with Jesus, though it be but a step or two.

He gets the permission—he makes the attempt—is at first successful. So long as he keeps his eye on Jesus—so long as that faith that prompted the proposal, that sense of dependence in which the first step out of the boat and down upon the deep was taken, remain unshaken,—all goes well. But he has scarcely moved off from the boat when he looks away from Christ, and out over the tempestuous sea. The wind is not more boisterous—the waves are not higher or rougher than they were the moment before—but he was not thinking of them then. He was looking at—he was thinking of—he was hanging upon—his Master then. Now he looks at—thinks only of—wind and wave. His faith begins to fail—fearing he begins to sink—sinking he fixes his eye afresh and most earnestly on Jesus. The eye, effecting the heart, rekindling faith in the very bosom of despair, he cries out, "Lord, save me." It was the cry of weakness—of wild alarm, yet it had in it one grain of gold. It was a cry to Jesus as the only One that now could help—some true faith mingling now with all the fear.

The help so sought for came at once. "Immediately Jesus stretched forth His hand and caught him, and said unto him, O thou of little faith, wherefore didst thou doubt?" At the grasp of that helping hand—at the rebuke of that chiding voice, let us believe that faith came back into Peter's breast, and that not borne or dragged through the waters, but, walking by his Master's side, he made his way back to the little vessel where his comrades were, to take his place among them, a wiser and a humbler man. G. M. O.

NOTICE

To all subscribers who are in arrears: Will you be so kind and send notice to our Treasurer, R. Schaafsma, 524 Henry Ave., S. E., Grand Rapids, Michigan, concerning your subscription before your name is dropped from the subscription list. Be so kind and do it NOW.

The Board of the R. F. P. A.